

KØBENHAVNS KOMMUNE
Økonomiforvaltningen
Center for Økonomi

BILAG

Bilag 1

Indkaldelsescirkulære til budget 2016

1. Indhold

1. Udfordringer for Københavns Kommunes økonomi.....	5
1.1. Makroøkonomisk situation.....	5
1.2. Økonomiske vilkår for kommunerne i 2016	5
1.3. Sanktionslovgivning.....	6
1.4. Ændringer i refusionssystemet på beskæftigelsesområdet.....	6
1.5. Mulige ændringer i udligningssystemet	7
2. Københavns Kommunes økonomiske situation.....	8
2.1. Servicemåltal	8
2.2. Demografisk udvikling.....	9
2.3. Skatteindtægter og socioøkonomisk udgiftsbehov	9
2.4. Kommunens økonomiske situation	10
2.5. Demografibetingede merudgifter	10
2.6. Effektiviseringsstrategi.....	11
2.7. Servicebufferpulje	11
3. Tværgående budgetprocesser.....	12
3.1. Aktiviteter der bortfalder i 2016.....	12
3.2. Effektiviseringer 2016.....	12
3.3. DUT-processen.....	16
4. Udvalgenes budgetter i 2016.....	20
4.1. Budgetmodel	20
4.2. Kommunens budgetramme i 2016	21
4.3. Budgetteringsmetodik	21
4.4. Udmelding af serviceudgiftsramme	21
4.5. Måltal for overførsler mv.	22
4.6. Udvalgenes budgetrammer på serviceudgifter, anlæg og overførsler mv.....	25
4.7. Centrale puljer	26
Centrale puljer under Økonomiudvalget – Service	26
Centrale puljer under Økonomiudvalget – Anlæg.....	29
Centrale puljer under Økonomiudvalget – Overførsler mv.....	31
4.8. Finansposter.....	32
5. Særlige fokusområder	37
5.1. Socioøkonomi.....	37
5.2. Sund aldring	39
5.3. Klimatilpasning - investeringsbehov	40
5.4. Genopretning af vejområdet.....	41
5.5. Parkeringsredegørelsen 2015	41
5.6. Beskæftigelsestilskud, forsikrede ledige	42
5.7. Kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet	42
5.8. Beredskabet	43
5.9. Befordring	44
5.10. Tilskudsdeklarationsmidler	44
5.11. Byfornyelsesejendomme	45

5.12.	Opfølgning på folkeskolereformen	45
5.13.	Refusion for særligt dyre enkeltsager.....	46
5.14.	Overgang fra tjenestemand- til overenskomstansættelse....	48
5.15.	Kvalificering af modeller for vurdering af ressourcebehovet på socialområdet.....	48
5.16.	Indtægter fra salg af ejendomme	49
5.17.	Udviklingspartnerskab.....	49
5.18.	Budgettering og opfølgning af tilbagebetaling af refusion af købsmoms.....	49
6.	Korrektioner indarbejdet i IC 2016	50
6.1.	Metro til Sydhavnen og Cityring	50
6.2.	Kasseopbygning – anlægsperiodiseringer i tid. budgetår....	50
6.3.	Tjenestemandspensioner	51
6.4.	Movia.....	51
6.5.	Administrationsbidraget til Udbetaling Danmark (UDK)....	53
6.6.	Fællesordninger og fællessystemer	54
6.7.	Udgifter til selvrisiko.....	61
6.8.	Salgsreservationsleje	62
6.9.	Genetablering af investeringspuljerne til effektiviseringsstrategien.....	63
6.10.	Puljer afsat med finansloven for 2014 og 2015.....	63
6.11.	Forsinkelse af forskningscenter for velfærdsteknologi	64
6.12.	Fremskrivning af udgifter til Landsbyggefondsprojekter	64
6.13.	Omplacering af landsbyggefondsmidler vedr. Sølund	64
6.14.	Varige driftsmidler til aspergersboliger på Sølund	65
6.15.	Ungdomsboligbidrag og grundskyldstilskud til ungdomsboliger	65
6.16.	Varige driftsmidler til forskønnelsen af Amagerbrogade....	65
6.17.	Varige driftsmidler til metrotoiletter	66
6.18.	Ændrede driftsmidler til cykelpakke	66
6.19.	Mindreindtægter kolonihaver	66
6.20.	Varig udsponeret anlægsramme i Koncernservice.....	66
6.21.	Varig udsponeret anlægsramme i Økonomiforvaltningen ..	67
6.22.	Arealleje Amager Strandvej 3	67
6.23.	Budgetkorrektioner indarbejdet i IC 2016 som følge af beslutninger i Borgerrepræsentationen.....	67
7.	Tidsplan for budgetprocessen	68
7.1.	Tidsplan for det videre budgetarbejde.....	68
7.2.	Redegørelse vedrørende integrationsindsats	69
8.	Formelle retningslinjer for udvalgenes udarbejdelse af budgetbidraget.....	70
8.1.	Overholdelse af Københavns Kommunes bevillingsregler ..	70
8.2.	Forsikringer og arbejdsulykke.....	71
8.3.	Pris- og lønfremskrivningssatser for budgetforslag 2016	71
8.4.	Korrektioner som indgår i udvalgenes budgetbidrag	72

8.5. Principper for budgetlægning af hovedkonto	8
(balanceforskydninger).....	72
8.6. Mere retvisende vedtagne budgetter.....	74

1. Udfordringer for Københavns Kommunes økonomi

Københavns Kommunes økonomi står over for en række udfordringer, der påvirker de overordnede rammer for kommunens budget 2016.

1.1. Makroøkonomisk situation

Den danske økonomi er i fremgang, men væksten gennem 2014 har været svagere end tidligere ventet. Særligt har en svagere vækst i efterspørgslen fra udlandet medvirket til en svagere vækst i Danmark, og samtidig har danske virksomheder og husholdninger fortsat udvist tilbageholdenhed i deres investeringer og forbrug. Økonomi- og Indenrigsministeriet skønner nu, at væksten i BNP bliver 0,75 pct. i 2014 stigende til knap 1,5 pct. i 2015 og 2 pct. i 2016. Denne vurdering deles af Nationalbanken.

Der ses positive tendenser på arbejdsmarkedet med en betydelig vækst i den private beskæftigelse siden midten af 2013 og et samtidigt fald i ledigheden. Økonomi- og Indenrigsministeriet forventer, at fremgangen vil fortsætte gradvist i takt med en stigende efterspørgsel fra de vigtigste danske eksportmarkeder. Vækstudsigterne er dog fortsat præget af usikkerhed, særligt hvad angår styrken af fremgangen i flere eurolande.

Den faktiske offentlige saldo forventes at udvise et overskud på 1,8 pct. af BNP i 2014, hvilket primært skal tilskrives engangsindtægter fra omlægning af kapitalpensioner. Den strukturelle saldo skønnes i 2014 til et underskud på 0,5 pct. af BNP svarende til grænsen i budgetloven. Det finanspolitiske manøvrerum er derfor fortsat begrænset.

1.2. Økonomiske vilkår for kommunerne i 2016

Økonomiforvaltningen forventer nul-vækst i kommunernes serviceudgifter i 2016 i forhold til 2015. Det forventes, at KL i lighed med tidligere år vil fordele servicerammen mellem kommunerne.

På anlægssiden vil et eventuelt loft i 2016 udgøre en udfordring for København, da kommunens budgetterede anlægsniveau de senere år har ligget betydeligt over landsgennemsnittet. I 2015 er det budgetterede bruttoanlægsniveau i Københavns Kommune således 3,7 mia. kr. (2015 p/l) ud af en samlet aftaleramme på 17,5 mia. kr. Det foreløbige niveau i budgetrammerne i Indkaldelsescirkulære til budget 2016 (IC 2016) udgør i størrelsesordenen 5,1 mia. kr. Det er dog endnu for tidligt at vurdere, om der bliver indført anlægsloft for 2016.

1.3. Sanktionslovgivning

Til understøttelse af de aftalte økonomiske rammer for kommunerne kan regeringen iværksætte tre forskellige sanktionsmekanismer.

1) Budgetsanktion: Med vedtagelse af budgetloven er op til 3 mia. kr. af bloktilskuddet til kommunerne permanent gjort betinget af, at de samlede budgetterede serviceudgifter ikke overskrider det aftalte niveau. Sanktionerne er som udgangspunkt kollektive.

Budgetloven indeholder ikke en tilsvarende sanktion på anlæg, men i 2013 var 1 mia. kr. ligeledes betinget af, at kommunernes budgetter overholdt den aftalte anlægsramme, hvilket indgik i økonomiaftalen for 2013. Der var ikke en tilsvarende sanktion i budget 2014 eller budget 2015, med det forventes, at sanktionsmuligheden vil indgå i økonomiforhandlingerne for 2016.

2) Regnskabssanktion: Såfremt kommunernes samlede serviceudgifter i regnskabet overskrider budgetterne skal der foretages en tilsvarende nedsættelse af bloktilskuddet. Sammensætningen af nedsættelsen er 40 pct. kollektiv og 60 pct. individuel for de kommuner, der har overskredet budgettet.

3) Skattesanktion: Regeringen kan også tilbageholde en del af bloktilskuddet svarende til en eventuel samlet skatteforhøjelse for kommunerne under ét, evt. udover et aftalt niveau. Såfremt skattestoppet overskrides, vil den enkelte kommune, der hæver skatten blive modregnet 75 pct. af overskridelsen i 2016, 50 pct. i 2017 og 2018 samt 25 pct. i 2019. Den resterende del bliver modregnet i det samlede bloktilskud og finansieres således af alle 98 kommuner.

1.4. Ændringer i refusionssystemet på beskæftigelsesområdet

Regeringen forventes i forlængelse af beskæftigelsesreformen og Carsten Koch-udvalgets anbefalinger at fremlægge et nyt lovforslag omhandlende en ny refusionsmodel for de kommunale forsørgelsesydelse. Målet er at begrænse længerevarende offentlig forsørgelse og fokusere på tilbagevenden til beskæftigelse. Refusionen aftrappes, jo længere tid en borger har været på ydelse, frem for den nuværende model, hvor refusionen bl.a. varierer på tværs af ydelser og på baggrund af aktiveringsformen. Lovforslaget vil med effekt fra 2016 få store byrdemæssige konsekvenser på tværs af kommunerne og kan dermed også få væsentlige økonomiske konsekvenser for Københavns Kommune. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Økonomiforvaltningen vil belyse konsekvenserne, når det nye forslag fremligger.

1.5. Mulige ændringer i udligningssystemet

For at håndtere de byrdefordelmæssige konsekvenser af refusionsomlægningen skal det kommunale udligningssystem justeres. Lovforslaget forventes at indeholde en initial tilpasning af den kommunale udligning i 2016 og 2017 samt en overgangsordning, som begrænser de byrdefordelmæssige tab. Fra 2018 laves der permanente tilpasninger på baggrund af nye analyser fra Finansieringsudvalget under Økonomi- og Indenrigsministeriet som sandsynligvis vil adressere ændret incitament, fordelingsmæssige virkninger, aldersprofil og socioøkonomi. Kommissoriet for Finansieringsudvalget arbejde forventes fremsat inden for kort tid.

Finansieringsudvalget har i marts 2014 herudover offentliggjort en analyse af udlændingeudligningen. Analysen indikerer, at udligningsordningen overkompenserer kommunernes udgifter til indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande. Økonomiforvaltningen forventer, at en eventuel ændring af udlændingeudligningen vil medføre et tab for kommunen. I 2015 har Københavns Kommune indtægter på omkring 780 mio. kr. fra ordningen.

2. Københavns Kommunes økonomiske situation

På trods af de eksterne udfordringer har Københavns Kommune et forholdsvist solidt økonomisk udgangspunkt, hvilket bl.a. skyldes den fortsatte befolkningstilvækst, der øger skatteindtægterne og forbedrer mulighederne for økonomisk vækst. De nye borgere er i gennemsnit også mere gunstigt stillede end den eksisterende befolkning, hvilket dog også har den effekt, at tilskuddet pr. borger fra tilskuds- og udligningssystemet falder relativt. Endelig presser befolkningsudviklingen også udgifterne på de store serviceområder, hvilket sammenholdt med den stramme styring af serviceudgifterne nødvendiggør årlige effektiviseringer.

2.1. Servicemåltal

Udvalgenes samlede serviceudgifter i de nuværende budgetrammer for 2016 udgør i alt 24.006 mio. kr., inkl. effektiviseringsstrategi 2016 samt servicebufferpuljen. I de senere års budgetter har det herudover været en målsætning at afsætte yderligere 100 mio. kr. til prioriteringer af nye tiltag i kommunens kernerdrift, svarende til 24.106 mio. kr.

KL forventes at tildele Københavns Kommunes et måltal til serviceudgifter på ca. 24.359 mio. kr. i 2016, svarende til en yderlig forhøjelse på 253 mio. kr. Det høje måltal skal bl.a. ses i sammenhæng med den ekstraordinære forhøjelse af servicebufferpuljen/serviceudgifterne i budget 2015 på 123 mio. kr. for at sikre, at kommunerne set under ét overholdt økonomiaftalen.

Det bemærkes, at prioritering af midler til serviceudgifter har betydning for kommunens finansielle råderum. Et højt niveau for serviceudgifterne vil indebære en reduktion af det finansielle råderum og bl.a. begrænse kommunens manøvrer muligheder på anlægssiden.

Såfremt Københavns Kommunes serviceudgifter i budgetperioden forøges fra 100 mio. kr. til yderligere kernerdrift til KL's forventede måltal i budgetperioden, vil kommunens finansielle råderum opgjort pr. januar 2015 mindskes fra 2.178 mio. kr. til 1.368 mio. kr. Det svarer til -810 mio. kr.

Det høje servicemåltal skal herudover ses i sammenhæng med, at serviceudgifterne i kommunens senest aflagte regnskab for 2013 samt det forventede regnskab for 2014 ligger under budgetterne. Mindreforbruget er henholdsvis 327 og 415 mio. kr. (løbende p/l) ift. korrigeret budget i 2013 og 2014, jf. tabel. Mindreforbruget er historisk set fordelt på tværs af kommunens forvaltninger.

Tabel. Forskel mellem budgetterede og afholdte serviceudgifter i regnskab 2013 og forventet regnskab 2014

Mio. kr., løbende p/l	Forskel til vedtaget budget (- angiver mindreforbrug)	Forskel til korrigeret budget (- angiver mindreforbrug)
Regnskab 2013	-541	-327
Forventet regnskab 2014	-405	-415

Note: Opgjort inkl. servicebufferpulje. Forventet regnskab 2014 er baseret på forvaltningernes indberetninger i oktober.

2.2. Demografisk udvikling

Københavns Kommunens høje befolkningsvækst ser ifølge befolkningsprognosen ud til at fortsætte de kommende år. Som det fremgår af nedenstående tabel forventes der i de næste fire år en befolkningsvækst årligt på omkring 10.000 nye borgere, og i slutningen af 2016 forventes borger nr. 600.000 i København. Kraftigst er stigningen i børn og unge 0-16 årige samt voksne i den arbejdsdygtige alder af 17-64 årige på lige under 2,0 pct. fra 2015 til 2016. For ældre i aldersgruppen 65+ vil stigningen samlet set være på omkring 1,5 pct. fra 2015 til 2016, om end antallet af 80+ årige falder.

Tabel. Vækst i folketal i Københavns Kommune

	2016	2017	2018	2019
0-5 år	199	386	705	707
6-16 år	1.590	1.248	862	797
17-64 år	8.148	8.118	7.645	7.187
65-79 år	1.176	1.127	989	891
80+ år	-300	-286	-184	52
I alt	10.813	10.593	10.017	9.634

Kilde: Befolkningsprognose 2014

2.3. Skatteindtægter og socioøkonomisk udgiftsbehov

Tilvæksten blandt borgerne i den arbejdsdygtige alder øger kommunens indkomstskatter. Denne udvikling forventes at fortsætte de kommende år.

Økonomi- og Indenrigsministeriets sociale indikatorer viser, at selv om der er en høj befolkningsvækst i København, så stiger byens sociale udgiftspres ikke. Det er en positiv udvikling, at Københavns Kommune dermed alt andet lige har et lavere udgiftspres på det sociale område. Det lavere udgiftspres betyder imidlertid også, at kommunen får relativt færre indtægter fra tilskuds- og udligningssystemet.

Fra 2007 til 2015 er antallet af indbyggere i Københavns Kommune steget med ca. 77.000. I samme periode er Københavns Kommunes indtægt fra den del af udligningen, som vedrører sociale forhold,

ifølge KL faldet med 122 mio. kr. Fra 2014 til 2015 var tabet alene 34 mio. kr.

Når indtægterne fra tilskuds- og udligningssystemet budgetteres, tages der udgangspunkt i, at de ”nye” indbyggere socioøkonomisk ikke svarer til de ”gamle”. Befolkningstilvæksten medfører derfor ikke øgede indtægter fra den del af udligningen, som vedrører sociale forhold. Tværtimod antages indtægterne at falde med 34 mio. kr. år for år i forhold til niveauet i budget 2015 på trods af det stigende indbyggertal.

2.4. Kommunens økonomiske situation

På trods af det faldende bidrag fra tilskud og udligning er Københavns Kommunes økonomiske udgangspunkt dog fortsat forholdsvis solidt. Kommunen har en af landets højeste strukturelle driftsbalancer pr. indbygger, der beregnes som indtægter fra renter, skatter, tilskud og udligning fratrukket udgifter til service og overførsler. Københavns Kommune har derfor økonomisk mulighed for ikke blot at afholde de løbende driftsudgifter, men også et højt anlægsniveau til investeringer i byen.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har på baggrund af Økonomisk Redegørelse december 2014 udarbejdet et skøn for antallet af forsikrede ledige og kontanthjælpsmodtagere mv. i Københavns Kommune på omkring 40.200 i 2015. Det er ca. 1.000 helårspersoner over forudsætningerne for VB2015. I Økonomisk Redegørelse forventes ledigheden fortsat at falde på landsplan i 2015 og 2016. Det kan ligeledes forventes i København, selv om kommunen sædvanligvis er mindre konjunkturpåvirket end resten af landet.

Driftsoverskuddet trækkes dog ned af udviklingen i antallet af forsikrede ledige. Det skyldes, at udgifterne til de forsikrede ledige i 2015 forventes at overstige indtægten fra beskæftigelsestilskuddet med omkring 203 mio. kr. Denne ubalance forventes også i de kommende år. Siden indførelsen af beskæftigelsestilskuddet i 2010, som skal finansiere kommunernes udgifter vedrørende de forsikrede ledige, har Københavns Kommune haft et stigende underskud på området.

2.5. Demografibetingede merudgifter

De mange nye indbyggere indebærer også et øget udgiftspres til bl.a. børnepasning, handicapområdet og folkeskoleområdet. I 2016 forventes stadig færre udgifter til ældreområdet som følge af den demografiske udvikling, men fra 2017 og frem forventes denne udvikling at vende, så der også blive stigende udgifter til ældreområdet. På baggrund af befolkningsprognosen fra marts 2014 er der indarbejdet merudgifter på i alt 179,9 mio. kr. fra 2015 til 2016

i forvaltningernes budgetrammer. Disse tal vil blive opdateret når den nye befolkningsprognose foreligger. Desuden vil Socialudvalgets og Sundheds- og Omsorgsudvalgets områder blive korrigeret for henholdsvis socioøkonomisk udvikling og sund aldring, jf. afsnit 5.1 og 5.2.

Tabel. Demografibetingede merudgifter

Udvalg, mio. kr., 2016 p/l	2016	2017	2018	2019
Børne- og Ungdomsudvalget	148,2	130,0	122,4	124,9
Socialudvalget	36,1	34,7	32,8	31,0
Sundheds- og Omsorgsudvalget	-4,5	5,4	15,3	25,8
I alt	179,9	170,1	170,6	181,8

Indstillingen om demografiregulering 2015, som baseres på den nye befolkningsprognose for 2015, vil blive forelagt Økonomiudvalget den 21. april 2015.

2.6. Effektiviseringsstrategi

Den demografiske udvikling sammenholdt med den stramme styring af kommunernes serviceudgifter betyder, at det er nødvendigt at skabe et økonomisk råderum, som dels kan dække de demografiske merudgifter og dels kan give mulighed for prioritering af nye initiativer.

Med budget 2015 besluttede Borgerrepræsentationen at fastsætte det samlede måltal i 2016 til 312,6 mio. kr. i 2016 p/l.

Effektiviseringerne skal finansiere:

- Stigende udgifter pga. demografisk udvikling på 179,9 mio. kr.
- 100 mio. kr. til prioritering af nye tiltag i kommunens kernerdrift
- Aktiviteter der bortfalder, skæve DUT-sager mv.

Processen omkring effektiviseringsstrategi 2016 er påbegyndt. Strategien vil i 2016 særligt have fokus på følgende områder:

- Indkøb
- IT effektiviseringer
- Digitalisering
- Produktivitet og arbejdstidsplanlægning
- Effektiviseringer på ejendomsområdet

2.7. Servicebufferpulje

I lighed med tidligere år afsættes der derfor en servicemåltalspulje til at dække forventede overførsler fra budget 2015 til 2016. Puljen anbefales at udgøre 120 mio. kr., svarende til niveauet i budget 2014. Puljen vil blive indarbejdet i augustindstillingen.

3. Tværgående budgetprocesser

I dette kapitel redegøres for en række tværgående budgetprocesser, som forvaltningerne bl.a. skal forholde sig til i budgetlægningen.

3.1. Aktiviteter der bortfalder i 2016

Ved de årlige budgetforhandlinger gives en række bevillinger til nye aktiviteter for en afgrænset periode. Det betyder, at Borgerrepræsentationen får mulighed for at tage fornyet stilling til tidligere politiske prioriteringer.

Økonomiforvaltningen har identificeret aktiviteter, der bortfalder i 2016 for i alt 204,5 mio. kr., jf. tabellen nedenfor. En oversigt over de enkelte aktiviteter, der ikke længere har bevilling fra 2016 og frem, fremgår af bilag 3. Oversigten har været i høring i forvaltningerne.

Tabel. Aktiviteter der bortfalder fordelt på udvalg

Udvalg	Mio. kr., 2016 p/l
Børne- og Ungdomsudvalget	-72,6
Socialudvalget	-42,9
Sundheds- og Omsorgsudvalget	-29,9
Kultur- og Fritidsudvalget	-19,5
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	-14,7
Økonomiudvalget	-13,2
Teknik- og Miljøudvalget	-11,0
Borgerrådgiveren	0,9
I alt	204,5

Hvert udvalg skal med behandlingen af budgetbidraget for 2016 tage stilling til, hvorvidt de midlertidige driftsbevillinger, der udløber i 2016, skal indarbejdes i udvalgets faste ramme, jf. budget 2015.

3.2. Effektiviseringer 2016

For at imødekomme kommunens demografiske udgiftspres og skabe rum til nye initiativer besluttede Borgerrepræsentationen i forbindelse med budget 2015 at videreføre den fælles effektiviseringsstrategi med et samlet måltal på 300 mio. kr. i 2015 p/l. Borgerrepræsentationen besluttede desuden at forhøje måltallet ekstraordinært med 6,5 mio. kr. i 2016 som følge af, at Citizen programmet leverede 6,5 mio. kr. mindre end forudsat i effektiviseringsstrategi 2015. Det samlede måltal for effektiviseringsstrategi 2016 udgør derfor 312,6 mio. kr. i 2016 p/l.

De stigende profiler fra tidligere års effektiviseringer er indarbejdet i udvalgenes rammer med IC 2016 og udgør samlet 87,9 mio. kr.

Dermed skal der i 2016 findes nye effektiviseringer for 224,7 mio. kr. i 2016 p/l. Som i de tidligere år opdeles det samlede måltal i et forvaltningsspecifikt måltal og et tværgående måltal.

Forvaltningsspecifikke effektiviseringer

De forvaltningsspecifikke effektiviseringer udgør i alt 263,6 mio. kr. i budget 2016. Udvalgene får hver især tildelt et måltal opgjort på baggrund af andelen af serviceudgifter i budget 2015, eksklusiv koncernenheder og en række tværgående puljer. For nærmere herom henvises til bilag 4.

Forvaltningernes måltal korrigeres for stigende profiler i tidligere års effektiviseringsstrategier og i Moderniseringsaftalen. Til Effektiviseringsstrategi 2016 fratrækkes dermed stigende profiler på i alt 71,0 mio. kr. Samlet set skal forvaltningerne således levere nye effektiviseringer for 192,7 mio. kr. til budget 2016. Den endelige fordeling af måltallet på 192,7 mio. kr. fremgår af nedenstående tabel samt i bilag 4.

Tabel. Fordeling af forvaltningsspecifikt måltal

Udvalg	Fordelingsnøgle, pct.	Fordeling måltal	Stigende profil, som kan indgå	Behov for nye effektiviseringer
Borgerrådsgiveren	0,04	-103	0	-103
Revisionen	0,06	-150	-3	-147
Økonomiudvalget	3,32	-8.746	-5.385	-3.360
Kultur- og Fritidsudvalget	6,32	-16.662	-5.973	-10.689
Børne- og Ungdomsudvalget	42,50	-112.036	-23.683	-88.353
Sundheds- og Omsorgsudvalget	18,24	-48.086	-17.845	-30.240
Socialudvalget	22,53	-59.388	-14.047	-45.341
Teknik- og Miljøudvalget	3,65	-9.613	-1.960	-7.653
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	3,36	-8.846	-2.065	-6.781
Total	100,00	-263.629	-70.962	-192.667

Note: 2016 p/l. Økonomiudvalgets stigende profil er reduceret som følge af tilbagebetaling af internt lån til betaling af merudgifter til Movia i 2014. Reduktionen vil blive korrigeret i forbindelse med regnskabsresultatet for 2014, når den endelige merudgift er kendt

Tværgående effektiviseringer for 49 mio. kr.

Det foreslås, at de tværgående effektiviseringsforslag skal udgøre i alt 49,0 mio. kr. i budget 2016 (2016 p/l). Forslagene udarbejdes i samarbejde mellem forvaltningerne. Arbejdet koordineres i styregruppen for effektiviseringsstrategi 2016, hvor alle forvaltninger er repræsenteret. De tværgående effektiviseringer skal som minimum omfatte to forvaltninger eller koncernenheder og alle forvaltninger og koncernenheder kan indgå i effektiviseringerne. Den præcise fordelingsnøgle afhænger af det enkelte forslag. På samme måde som ved de forvaltningsspecifikke effektiviseringer gælder det, at stigende profiler fra tidligere års tværgående effektiviseringer besluttet i budget 2011-2015 fratrækkes det endelige måltal. De stigende profiler fra

tidligere år udgør 16,9 mio. kr., hvorfor der for budget 2016 udestår nye effektiviseringer for minimum 32,1 mio. kr. (2016 p/l).

Måltal for koncernhederne

Koncernhederne indgår ikke i de forvaltningsspecifikke effektiviseringsmåltal, men tildeles i stedet særskilte måltal, der indgår i den tværgående del af effektiviseringsstrategien.

Koncernservice tildeles et samlet måltal på kr. 25,0 mio. (2016 p/l) inkl. stigende profiler fra tidligere år. Måltallet er gældende for budget 2016. De stigende profiler fra Koncernservices effektiviseringsforslag fra tidligere år udgør samlet kr. 9,3 mio., hvilket betyder, at Koncernservice i 2016, skal finde nye effektiviseringer for kr. 15,7 mio. kr. En større del af disse vil blive udmøntet på forvaltningernes bevillingsområder.

Københavns Ejendomme (KEjd) tildeles et samlet måltal på 9,0 mio. kr. (2016 p/l). De stigende profiler fra KEjds tidligere effektiviseringsforslag udgør samlet 4,0 mio. kr., hvilket betyder, at KEjd i 2016 skal finde nye effektiviseringer for 5,0 mio. kr.

Citizen 2018

Digitaliseringsindsatsen i Citizen programmet tildeles et samlet måltal på 12,0 mio. kr. inkl. stigende profiler fra tidligere år. Måltallet er gældende for budget 2016. De stigende profiler fra tidligere effektiviseringsforslag i Citizen programmet udgør samlet 6,6 mio. kr., hvilket betyder, at der i Citizen i 2016, skal findes nye effektiviseringer for 5,4 mio. kr.

Citizen programmet sekretariatbetjenes af Kultur- og Fritidsforvaltningen. For at øge forvaltningernes incitament til at medvirke i Citizen forslagene og sikre Kultur- og Fritidsforvaltningens incitament til at drive forslagene frem, indgår 90 pct. af provenuet fra Citizen i de forvaltningsspecifikke effektiviseringer og 10 pct. tilfalder Kultur- og Fritidsforvaltningen. Det samlede måltal for citizen indgår derfor i det forvaltningsspecifikke måltal. De stigende profiler fra tidligere forslag i Citizen programmet er tilsvarende inkluderet i forvaltningernes stigende profiler.

Indkøbseffektiviseringer

Provenuet som følge af de tværgående indkøbseffektiviseringer vil i effektiviseringsstrategi 2016 blive delt således at 50 pct. indgår til opfyldelse af det tværgående måltal og 50 pct. indgår i de forvaltningsspecifikke effektiviseringer. Den tværgående andel indarbejdes i budget 2016, mens den forvaltningsspecifikke andel indarbejdes i de forvaltningsspecifikke effektiviseringer i budget 2017.

Investeringer

For at understøtte de enkelte effektiviseringsforslag er der afsat en investeringspulje i IC 2016 på i alt 200 mio. kr., fordelt med 160 mio. kr. i anlæg og 40 mio. i drift. Alle effektiviseringsforslag kan søge puljen om initialinvesteringer, såfremt de opfylder følgende kriterier

- tilbagebetalingstiden er maksimalt 6 år
- der er gennemsigthed i udregningen er effektiviseringens potentiale og implementeringsomkostningernes størrelse
- der er en tæt kobling mellem de initiativer der modtager midler og effektiviseringen

Videre proces og tidsplan for Effektiviseringsstrategi 2016

Forvaltningerne skal med budgetbidraget den 4. maj 2015 fremsende udvalgsbehandlede forvaltningsspecifikke effektiviseringsforslag svarende til deres andel af måltallet, jf. ovenstående tabel. Effektiviseringsstyregruppen er ansvarlig for, at der bliver udarbejdet tværgående effektiviseringsforslag med et samlet potentiale på minimum 49,0 mio. kr. Inkl. stigende profiler, der kan indgå i juniindstillingen. Samtlige effektiviseringsforslag skal udarbejdes i en specifik skabelon, som findes på hjemmesiden for Effektiviseringsstrategi 2016. I forbindelse med juniindstillingen fremlægges samtlige effektiviseringsforslag. Herefter indgår effektiviseringsforslagene i budgetforhandlingerne i september 2016.

Københavns Brandvæsens overskudsmål

Med Borgerrepræsentationens godkendelse af indstillingen 'Københavns Brandvæsens konkurrenceevne ved udbud - selvforvaltning og forretningsenheder' (BR 10.12.2009) blev selvforvaltningsaftalen imellem Økonomiforvaltningen og Københavns Brandvæsen fornyet. Af aftalen fremgår det, at Københavns Brandvæsen fra budget 2011 skal fastlægge et 'overskudsmål'. Københavns Brandvæsen vil både kunne opfylde overskudsmålet ved at sænke omkostningsniveauet (effektiviseringer) eller ved at øge indtjeningen.

Med budget 2013 blev der besluttet to effektiviseringsforslag for Københavns Brandvæsen. Det drejer sig om 'digitalisering af forebyggende og borgerrettede ydelser i Københavns Brandvæsen' og om 'samlokalisering af vagtcentralerne i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Socialforvaltningen og Københavns Brandvæsen'. Sidstnævnte blev imidlertid udskudt, så forslaget bidrager med 841 t. kr. i 2016 (2016 p/l).

Økonomiudvalget vil i marts 2015 blive forelagt en sag, hvori Københavns Brandvæsen beskriver tiltag for at tilvejebringe balance i brandvæsenets økonomi i 2016 efter resultatet af Region Hovedstadens udbud af ambulancekørsel. I denne indstilling vil indgå en nærmere kvalificering af mulige effektiviseringer i 2016.

Moderniseringsaftalen

Som led i Økonomiforhandlingerne for 2015 har Regeringen og KL besluttet at videreføre moderniseringsaftalen gældende for 2015 og 2016. Moderniseringsaftalen indebærer, at staten via afbureaukratisering frigør ressourcer, der kan anvendes til mere borgernær service. Processen i forbindelse med moderniseringsaftalen 2016 svarer til den tilsvarende proces i budget 2015. KL udarbejder på baggrund af Økonomiaftalen en budgetvejledning, som beskriver potentialet i de konkrete forslag. På baggrund heraf udfylder forvaltningerne en skabelon for alle afbureaukratiseringsforslag på forvaltningens område med forventede mindredgifter. Udfyldte skabeloner indsendes til Økonomiforvaltningen ultimo juli. Det samlede potentiale af afbureaukratiseringsforslagene vil indgå i budgetforhandlingerne for 2016.

I Moderniseringsaftalen for 2015 indgik en række forslag, hvor det ikke var muligt at vurdere potentialet, idet de pågældende forslag endnu ikke var beskrevet. Det fremgår af augustindstillingen til budget 2015, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med de berørte forvaltninger vil undersøge det økonomiske potentiale, når tidspunktet for indførelse og det konkrete indhold er kendt. Eventuelle effektiviseringer vil herefter kunne indgå i budget 2016. Det eventuelle potentiale afdækkes frem mod juniindstillingen.

3.3. DUT-processen

Indarbejdelse af DUT-kompensation i budget 2016

Det udvidede Totalbalanceprincip (DUT) indebærer, at staten kompenserer kommunerne for kommunale udgiftsændringer som følge af blandt andet ny og ændret lovgivning samt opgaveflytninger mellem staten, regionerne og kommunerne. Princippet indebærer, at en lovændring eller opgaveflytning altid skal ledsages af en vurdering af de økonomiske konsekvenser for kommunerne. Princippet har til hensigt, at kommunerne under ét kan tilbyde et serviceniveau tilsvarende, hvad der var gældende inden lovændringen. Processen for indarbejdelse af DUT-kompensation i Københavns Kommunes budget opdeles i tre faser, jf. nedenfor og tabel.

Fase 1 - Løbende opfølgning på forhandlinger mellem KL og regeringen

I første fase indgår KL og regeringen i forhandlinger om de økonomiske konsekvenser af en lovændring mv. Københavns Kommune orienteres løbende om processen, og Økonomiforvaltningen orienterer forvaltningerne herom. Med udgangspunkt i Folketingets lovprogram for 2014-2015 og de løbende orienteringer er det forvaltningernes ansvar at vurdere, om der er sager, som har særlig relevans for Københavns Kommune og melde dette til Økonomiforvaltningen med henblik på eventuel interessevaretagelse over for KL og staten.

Fase 2 – Vurdering og indmelding af DUT sagerne

I anden fase afsluttes de sidste DUT-sager i forbindelse med Økonomiaftalen for kommunerne. Herefter udmeldes den samlede DUT-kompensation for til kommunerne og fordeles via bloktilskuddet. I løbet af juni 2015 udsender Økonomiforvaltningen materiale til forvaltningerne til brug for fordelingen af kompensationen fra DUT mellem forvaltningerne i Københavns Kommune. Følgende materiale udsendes:

- DUT-skabeloner
- Bloktilskudsaktstykket (fra Finansudvalget)
- Budgetvejledningsbeskrivelse G.3.2
- Københavns Kommunes DUT-nøgle

Forvaltningerne er ansvarlige for at indmelde de sager, som vedrører den respektive forvaltning. Ved sager, hvor flere forvaltninger er berørt, er det forvaltningernes ansvar indbyrdes at drøfte fordelingen af kompensationen. Til vurdering af sagernes indhold kan Budgetvejledningssskrivelse G 3.2 anvendes, og som uddybning hertil kan Supplementsskrivelserne fra KL anvendes.

Der skelnes mellem DUT sager, som påvirker kommunens økonomi med mere end 2 mio. kr. (*større sager*) og mindre end 2 mio. kr. (*mindre sager*). Ved mindre sager videreføres kompensationen, som fastsat i aftalen mellem KL og staten, direkte til den forvaltning, som er ansvarlig for at afholde den berørte aktivitet. Ved større sager beskrives sagen konkret, herunder opstilles konkrete beregninger af de faktiske udgifts- og indtægtsmæssige virkninger for Københavns Kommune. Københavns Kommune andel af kompensationen, som fastsat i aftalen mellem KL og staten, videreføres til forvaltningen, som afholder aktiviteten.

Forvaltningerne indsender de udfyldte skabeloner til Økonomiforvaltningen senest den 27. juli 2015 kl. 10.00.

Fase 3 – Afklaring og indarbejdelse af DUT sagerne

Økonomiforvaltningen afklarer i samarbejde med forvaltningen eventuelle uklarheder og problemer vedrørende DUT-sagerne, herunder placering på styrings- og bevillingsområder. Såfremt der ikke administrativt kan opnås enighed om DUT kompensationen, indarbejdes Økonomiforvaltningens forslag i budgetforslaget, svarende til Københavns Kommunes andel af DUT- kompensationen. Ved sager på tværs af forvaltningerne, fastlægger Økonomiforvaltningen ligeledes fordelingsnøglen mellem forvaltningerne, såfremt der ikke kan opnås enighed mellem forvaltningerne. Til håndtering af evt. afvigelser mellem de faktiske forventede udgifter og indtægter skønnet af fagforvaltningen og den

samlede DUT-kompensation for sagen kan disse rejses i forbindelse med budgetforhandlingerne, jf. bevillingsreglerne.

I budgetnotater vedr. DUT-sager, hvor de økonomiske konsekvenser for Københavns Kommune er skæve, skal det fremgå, hvor stort økonomisk omfang sagerne forventes at have, herunder forudsætningerne for beregningerne samt konsekvenserne af evt. manglende finansiering, hvis der ikke bevilliges midler til sagerne.

I forbindelse med budgetforslaget medio august 2015 afsættes en DUT-pulje ud fra sagernes placering på service, overførsler mv. eller anlæg. Størrelsen på puljerne vil være tilsvarende Københavns Kommunes andel af den samlede DUT kompensation. Den endelig udmelding af DUT-sager mellem udvalgene på styrings- og bevillingsområder vil ske i forbindelse med 2. behandlingen af budget 2016 i oktober 2015.

Sager med påvirkning i 2015 vil indgå i 2. sag om bevillingsmæssige ændringer, som behandles af Økonomiudvalget den 18. august 2015. Økonomiforvaltningen vil forestå denne proces baseret på forvaltningernes indberetninger i uge 31. Fristen for endelig afklaring er den 3. august 2015. Sager med påvirkning i 2015 indarbejdes i forvaltningernes halvårsregnskab og augustprognose som forventede korrektioner.

Såfremt kommunen i budgetoverslagsårene har flere udgifter til DUT på styringsområdet service end kompensationen fra staten, finansieres merudgifter af udvalgene. Merudgiften fordeles på udvalgene ud fra udvalgenes andel af de samlede serviceudgifter fratrukket fællesudgifter (f.eks. tjenestemandspensioner, barselsfonden). Dette sker i forbindelse med Indkaldelsecirkulæret det kommende år, jf. bevillingsreglerne

Tabel. Tidsplan for DUT-processen for budget 2016

Fase	Aktivitet	Dato
Fase 1	Økonomiforvaltningen udsender materiale fra DUT-koordinationsmøder til fagforvaltningerne, som følger forhandlinger i forhold til kommunens interesser.	November 2014 – maj 2015
Fase 2	Skabeloner til indmeldelse af DUT-sager udsendes til fagforvaltningerne.	Primo juni 2015
	Endeligt aktstykke inkl. beløb for sager, der har været i 3-part samt DUT-nøgler sendes til fagforvaltningerne	Medio/ ultimo juni 2015
	Forvaltningerne udfylder DUT-skabelon for alle DUT-sager på forvaltningens område med udgifter eller indtægter for kommunen, herunder bevilling, funktion mv.	Frist, 27. juli 2015 (kl. 10.00)

Fase 3	Økonomiforvaltningen afklarer sagerne med forvaltningerne, så der kan afsættes DUT-puljer i budgetforslag 2015	27. juli til 31. juli 2015
	DUT-sager med effekt i 2015 behandles af ØU sammen med 2. sag om bevillings-mæssige ændringer	18. august 2015
	Håndtering af evt. skæve DUT-sager kan ske i forbindelse med budgetforhandlingerne	september 2015
	DUT-sager fordeles på udvalg på bevillinger ifm. 2. behandling af budget 2015	1. oktober 2015

4. Udvalgenes budgetter i 2016

4.1. Budgetmodel

Kommunens budget udarbejdes på baggrund af en budgetmodel, hvor budgettet adskilles i fire styringsområder. Budgetmodellen blev vedtaget af Borgerrepræsentationen i august 2012. De fire styringsområder er:

- Service
- Anlæg
- Overførsler mv.
- Finansposter.

Service

Service indeholder udgifter og indtægter, der er omfattet af sanktioner under serviceudgiftsloftet. KL fastsætter sammen med regeringen en definition af kommunernes serviceudgifter, som er vedlagt i bilag 2.

Service omfatter bl.a. kultur- og idrætsstilbud, miljøopgaver, vejvæsen og administration. Det demografiregulerede serviceområde omfatter driftsudgifter og -indtægter inden på de områder, hvor den demografiske udvikling har betydning for efterspørgslen, f.eks. dagpasning, folkeskole, specialundervisning, hjemmehjælp og ældrepleje.

Udvalgenes udgifter på de demografiregulerede serviceområder bliver efterreguleret i forhold til ændringer i befolkningsudviklingen i selve budgetåret. Når den seneste befolkningsprognose ligger klar i foråret, foretages en demografiregulering af budgetrammerne, hvor udvalgenes rammer i budgetåret og det kommende budgetår reguleres på baggrund af de ændrede befolkningstal.

Anlæg

Kommunens anlægsbudget omfatter udgifter til kommunens bygninger og ejendomme, gårdanlæg og veje, samt nybyggeri, større renoveringsopgaver og anlægshandlingsplaner mv.

Overførsler mv.

Overførselsområdet omfatter de vanskeligt styrbare og ofte konjunkturpåvirkede forsørgelsesydelse som kontanthjælp, arbejdsløshedsdagpenge, førtidspension og boligstøtte samt den beskæftigelsesrettede indsats, herunder aktivering, som er delvis styrbar for kommunen.

Herudover indgår driftsmidler, der ikke er indeholdt i af KL's definition af serviceudgifter. Dette gælder for eksempel refusion fra ordningen med "særligt dyre enkeltsager" og den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet. Endelig indgår også kommunens udgifter til tjenestemænd på forsyningsområdet.

Finansposter

Finansposterne vedrører kommunens hovedkonto 7 og 8, som henholdsvis dækker over skatter, tilskud og udligning mv. samt balanceforskydninger. Indtægter fra skatter, tilskud og udligning mv. reguleres ikke i Indkaldescirkulæret. Balanceforskydningerne er f.eks. langsigtede tilgodehavender og langsigtet gæld, kortfristede tilgodehavender og gæld samt likvide aktiver. Balanceforskydningerne indgår med undtagelse af Indskud i Landsbyggefonden og deponering, ikke i de udmeldte budgetrammer og skal budgetteres efter nogle særskilte principper. Principperne for budgetlægning af balanceforskydningerne fremgår af kapitel 8.

4.2. Kommunens budgetramme i 2016

I 2016 er Københavns Kommunes samlede nettobudget på 39,0 mia. kr. i Indkaldescirkulæret, jf. nedenstående tabel.

Tabel. Budgetramme for 2016 i IC 2016

Styringsområde	Mio. kr., 2016 p/l
Serviceudgifter	24.111
Anlægsudgifter	4.751
Overførsler mv.	10.184
I alt	39.045

4.3. Budgetteringsmetodik

Beregningen af udvalgenes foreløbige budgetrammer for 2016 kan illustreres på følgende måde:

Vedtaget budget 2015

- + Effekt af tidligere budgetvedtagelser
- + Tillægsbevillinger/BR-beslutninger siden VB2015
- + Pris- og lønfremskrivning/satsregulering
- + Demografireguleringer
- + DUT-reguleringer
- = **Budgetforslag 2016**

4.4. Udmelding af serviceudgiftsramme

I lighed med tidligere år er der opstillet et måltal for det enkelte udvalgs serviceudgifter. Definitionen på kommunens serviceudgifter følger statens definition, se også bilag 2.

Udvalgene skal i budgetforslaget holde sig inden for dette måltal, der er opgjort som serviceudgifterne i Vedtaget Budget 2015, p/l-fremskrevet til 2016-niveau og justeret i forhold til de budgetkorrektioner, som Borgerrepræsentationen har godkendt efter budgetvedtagelsen. Udvalgenes måltal for serviceudgifter fremgår af nedenstående tabel.

Tabel. Måltal for serviceudgifter

Serviceudgifter, 1.000 kr., 2016 p/l	IC 2016
Revisionen	13.289
Borgerrådgiveren	8.189
Beredskabskommissionen	238.813
Økonomiudvalget	1.329.847
Kultur- og Fritidsudvalget	1.460.232
Børne- og Ungdomsudvalget	10.001.264
Sundheds- og Omsorgsudvalget	4.218.484
Socialudvalget	5.246.355
Teknik- og Miljøudvalget	832.771
Beskæftigelses- og integrationsudvalget	761.507
I alt	24.110.751

For at sikre en endelig klarhed over udviklingen i serviceudgifterne er det nødvendigt, at forvaltningerne indberetter budgetforslaget i KØR samtidig med, at de fremsender budgetbidrag til Økonomiforvaltningen.

Forvaltningerne skal opdatere indberetningen i KØR i juni, så alle ændringer som følge af kommuneaftalen mv. er lagt ind kommunens økonomisystem, når budgetforhandlingerne starter, jf. afsnittet om budgetprocessen.

4.5. Måltal for overførsler mv.

Udgifter til overførsler mv. fastsættes i overvejende grad på baggrund af skøn fra de enkelte forvaltninger i dialog med Økonomiforvaltningen. I disse tilfælde gælder det, at evt. mer-/mindreforbrug henholdsvis afholdes af eller tilfalder kommunkassen.

Måltallene er i IC 2016 baseret på overførselsudgifterne i vedtaget budget 2015, korrigeret for kendte ændringer siden budgetvedtagelsen og fremskrevet til 2016-niveau med satsreguleringsprocenten. Udvalgenes måltal for overførsler fremgår senere i dette kapitel.

Retningslinjer for budgettering af overførsler mv.

Der gælder forskellige procedurer for budgetteringen af overførsler mv. afhængig af de enkelte bevillinger.

Obligatoriske redegørelser ifm. budgetbidraget

For bevillingsområder i tabellen nedenfor skal forvaltningerne i forbindelse med udvalgenes budgetbidrag fremsende et notat til Økonomiforvaltningen, der redegør for 2016-niveau, herunder sammenholder det med niveauet fastsat i IC 2016. På baggrund af notatet drøftes forudsætninger for budgetteringen mellem forvaltningerne og Økonomiforvaltningen.

Tabel. Bevillingsområder på overførsler med særskilt vurdering ifm. budgetforslag

Forvaltning	Bevilling	IC 2016, mio. kr., 2016-p/l
ØKF	Forsyningsvirksomheder (Tjenestemandspension)	200,8
BIF	Efterspørgselsstyrede overførsler	5.339,6
SOF	Efterspørgselsstyrede overførsler*	1.409,2
KFF	Københavns Borgerservice, Efterspørgselsstyrede overførsler	528,2
TMF	Byfornyelse	-
TMF	Affaldsområdet	-4,0
TMF	Jorddeponi	0,0
I alt		7.473,8

Note: Opdatering af budgettet for tjenestemandspension sker i augustindstillingen. * Ekskl. indtægter vedr. SDE og ældreboliger.

For de nævnte bevillinger skal forvaltningerne vurdere evt. påvirkning fra DUT-sager på området medio juni 2015, hvilket indarbejdes i budgetforslaget ifm. augustindstillingen. For fuldstændig proces, se tabellen nedenfor.

Tabel. Proces for budgettering på udvalgte bevillinger på overførsler mv.

Aktivitet	Datagrundlag	Frist
Måltal til overførsler udmeldes med IC 2016.	Baseret på overførselsudgifter i tidligere års vedtaget budget, korrigeret for kendte ændringer siden budgetvedtagelsen og fremskrevet med satsreguleringsprocent.	Ultimo januar 2015
Udarbejdelse af notat med skøn for niveau for overførsler. Notatet drøftes med ØKF og niveauet justeres ifm. majbidraget.	Udgangspunkt i måltal fra IC, kendte DUT-sager (lovændringer el.lign). samt ny aktivitetsdata.	27. marts 2015
Med maj-bidraget justeres niveau for overførsler fra IC på baggrund af drøftelser med ØKF.	Udgangspunkt i måltal fra IC, kendte lovændringer el.lign. samt nye aktivitetsdata.	4. maj 2015
Evt. justering af niveau for overførsler på baggrund af Økonomisk redegørelse og evt. DUT-sager. Justering medtages i augustindstillingen.	DUT sager, økonomiaftale 2015 og Økonomisk redegørelse	19. juni 2015
ØKF indarbejder effekten af den ændrede satsreguleringsprocent.	Satsreguleringsprocent	Augustindstillingen

Note: Fristen d. 27. marts er fastsat, så eventuelle justeringer af skønnet for overførsler kan indgå i fagudvalgenes 2. behandling af budgetbidraget.

Årsagen til de obligatoriske redegørelser er, at budgettet på de nævnte bevillinger afhænger af aktivitetsudviklingen og/ eller opdaterede statsligt fastsatte satser, som kan variere fra år til år. De delvist eksternt givne faktorer betyder, at forvaltningerne under alle omstændigheder skal redegøre for niveauet, herunder forholder sig til ændringer ift. måltallet fra IC. Hertil kommer, at afvigelser fra måltallet har direkte påvirkning på det finansielle råderum, der vil indgå i budgetforhandlingerne.

Særskilte procedurer

For bevillinger i tabellen nedenfor henvises til kapitel 5 for særskilt proces for Særligt dyre enkeltsager og Aktivitetsbestemt medfinansiering.

Tabel. Bevillingsområder på overførsler mv. med særskilt proces

Forvaltning	Bevilling	IC 2016, mio. kr., 2016-p/l
BUF, SUF og SOF	Særligt dyre enkeltsager (Indtægter fra den centrale refusionsordning)	-177,4
SOF	Borgere med sindslidelse (aktivitetsbestemt medfinansiering)	151,0
SUF	Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet	1.806,4

Redegørelser ved afvigelser fra måltallet

For de øvrige bevillinger skal forvaltningerne som hidtil kun redegøre for niveauet i tilfælde af forventede afvigelser fra måltallet. Forvaltningerne indsender i så fald notat herom til Økonomiforvaltningen med henblik på drøftelse heraf. Eventuelle afvigelser må dog forventes at skulle indgå i budgetforhandlingerne, da flere af bevillingerne i praksis er rammestyrede.

Tabel. Bevillingsområder på overførsler mv., hvor der kun indsendes redegørelser ved afvigelser

Forvaltning	Bevilling	IC 2016, mio. kr., 2016-p/l
ØKF	Koncernservice, Efterspørgselsstyrede overførsler	4,8
SUF	Ældreboliger	57,3
BUF	Efterspørgselsstyrede overførsler* (Erhvervsgrunduddannelsers skoleophold)	14,2
BIF	Efterspørgselsstyret indsats	668,7
KFF	Kultur og Fritid (daghøjskoler)	22,4
ØKF	Københavns Ejendomme (ældreboliger, revalidering og indtægter fra beskæftigelsesordninger)	-2,6

Note: *Ekskl. indtægter vedrørende refusion for særligt dyre enkeltsager.

4.6. Udvalgenes budgetrammer på serviceudgifter, anlæg og overførsler mv.

Nedenfor fremgår budgetrammerne for udvalgene på de tre styringsområder:

- Service
- Anlæg
- Overførsler mv.

Tabel. Budgetrammer for udvalgenes serviceudgifter i 2016

Serviceudgifter, 1.000 kr.	2015 i vedtaget budget 2015	Korrektioner	P/L	IC 2016
Revisionen	13.028	6	255	13.289
Borgerrådgiver	8.961	-950	178	8.189
Beredskabskommissionen	242.090	-7.852	4.576	238.813
Økonomiudvalget	1.470.726	-141.188	309	1.329.847
Kultur- og Fritidsudvalget	1.449.966	-17.797	28.063	1.460.232
Børne- og Ungdomsudvalget	9.749.765	59.156	192.343	10.001.264
Sundheds- og Omsorgsudvalget	4.184.583	-49.088	82.990	4.218.484
Socialudvalget	5.168.152	-22.712	100.914	5.246.355
Teknik- og Miljøudvalget	836.584	-26.087	22.273	832.771
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	769.853	-23.461	15.115	761.507
I alt	23.893.709	-229.973	447.015	24.110.751

Tabel. Budgetrammer for udvalgenes anlæg i 2016

Nettoanlæg, 1.000 kr.	2016 i vedtaget budget 2015	Korrektioner	P/L	IC 2016
Revisionen	0		0	0
Borgerrådgiveren	0		0	0
Beredskabskommissionen	0		0	0
Økonomiudvalget	894.327	406.617	11.156	1.312.100
Kultur- og Fritidsudvalget	236.955	24.070	3.080	264.106
Børne- og Ungdomsudvalget	837.688	437.724	10.890	1.286.302
Sundheds- og Omsorgsudvalget	85.394	15.942	1.110	102.445
Socialudvalget	50.833	5.262	661	56.755
Teknik- og Miljøudvalget	1.618.686	89.442	19.582	1.727.711
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	1.360	0	18	1.378
I alt	3.725.243	979.057	46.497	4.750.797

Tabel. Måltal for udvalgenes overførsler mv. i 2016

Overførsler mv., 1.000 kr.	2015 i vedtaget budget 2015	Korrektioner	P/L	IC 2016
Revisionen	0	0	0	0
Borgerrådgiver	0	0	0	0
Beredskabskommissionen	0	0	0	0
Økonomiudvalget	265.825	98.429	966	365.220
Kultur- og Fritidsudvalget	541.374	1.087	8.120	550.581
Børne- og Ungdomsudvalget	12.159	0	183	12.341
Sundheds- og Omsorgsudvalget	1.831.180	-547	31.022	1.861.655
Socialudvalget	1.365.862	64	20.785	1.386.711
Teknik- og Miljøudvalget	-15.000	13.875	0	-1.125
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	5.887.260	32.757	88.309	6.008.326
I alt	9.888.660	145.665	149.385	10.183.710

4.7. Centrale puljer

Centrale puljer under Økonomiudvalget – Service

Der er i budget 2016 afsat en række centrale puljer på service, der beløber sig til 189,4 mio. kr. i 2016, jf. nedenstående tabel. Puljerne ligger under Økonomiudvalget.

Tabel. Centrale puljer – Service

1.000 kr., løbende p/l	2016	2017	2018
Investeringspulje afsat til effektiviseringsstrategien, service	40.000	0	0
Pulje til overenskomstfornyelse	7.920	8.078	8.240
Puljen til uforudsete udgifter, service	67.259	67.174	67.174
Udbetaling Danmark til bidrag udenfor baseline	6.644	6.765	6.901
Salgsreservationsleje	25.000	0	0
Puljer til driftsudgifter til endnu ikke færdiggjorte anlægsprojekter	42.597	66.808	73.340
I alt	189.420	148.825	155.655

Investeringspulje, afsat til effektiviseringsstrategien

Der er afsat en pulje i 2016 til driftsinvesteringer på 40 mio. kr. til implementeringsudgifter vedrørende effektiviseringsstrategien for 2016. Puljen udmøntes med vedtagelsen af budgettet.

Pulje til overenskomstfornyelse

Der er afsat en varig pulje til eventuelle merudgifter vedrørende overenskomstfornyelse på i alt 7,9 mio. kr. under Økonomiudvalget. Puljen bliver udmøntet efter indgåelsen af overenskomstfornyelsen i 2015 og finansierer eventuelle centrale elementer i aftalen.

I 2013 finansierede samme pulje Københavns Kommunes udgifter til den centrale kompetencefond. Puljen er finansieret af overskydende ATP-midler.

Pulje til uforudsete udgifter

Puljen til uforudsete serviceudgifter i 2016 er på 67,3 mio. kr. Puljen bliver udmøntet i løbet af budgetåret 2016.

Pulje til Udbetaling Danmark til bidrag udenfor baseline

Det kommunale administrationsbidrag til Udbetaling Danmark vedrørende opgaver udenfor baseline, har ændret sig fra budgetmeldingen i august 2014. Driftsomkostningerne for de oprindelige opgaver er hævet med ca. 10 mio. kr. på landsplan. Denne stigning skyldes primært en opjustering af portoudgifterne. For Københavns Kommune betyder det, at bidraget til opgaver udenfor baseline øges med 984 t. kr. i forhold til budget 2015, hvorefter puljen er på 6,6 mio. kr. i 2016.

Pulje til salgsreservationsleje

Der er afsat en pulje til salgsreservationsleje på 25 mio. kr. i 2016. Puljen afsættes i henhold til principperne for salgsreservationsleje som blev besluttet i forbindelse med budget 2014. Se også afsnit 6.7.

Puljer til driftsudgifter til endnu ikke færdiggjorte anlægsprojekter

Under Økonomiudvalget ligger en række puljer til driftsudgifter til endnu ikke færdiggjorte anlægsprojekter. Når anlægsprojekterne er færdiggjorte overføres de tilsvarende driftsmidler i en sag om bevillingsmæssige ændringer. I tabellen nedenfor fremgår en oversigt over de anlægsprojekter under opførelse, hvor der optræder driftsmidler under Økonomiudvalget.

Tabel. Puljer til driftsudgifter til endnu ikke færdiggjorte anlægsprojekter

1.000 kr., løbende p/l	Udvalg	2016	2017	2018
Driftsmidler til Tingbjerg Kulturhus	KFU	4.347	4.434	4.523
Drift af Sundbyøsterhallen	KFU	264	269	274
Drift af hal på Østerbro	KFU	942	961	980
Kunstgræsbaner i Bispebjerg	KFU	208	212	215
Drift af klubhus, Valby Idrætspark	KFU	312	318	323
Drift af idrætshal, EnergiCenter Voldparken	KFU	0	2.121	2.811
Drift af idrætshal, Lundehusskolen	KFU	2.069	2.756	2.811
Til KEjd vedr. stavsportens hus	KFU	38	39	39
Kunstgræsbane, Æ19 VB2014	KFU	210	213	217
Lethal ved Ørestad	KFU	0	0	0
Ombygning af Club Danmark Hallen – driftsmidler	KFU	4.700	4.700	4.700
Kulturhus Østerbro	KFU	1.017	5.261	5.366
Flytning af Kbh. Museum til Stormgade	KFU	1.938	1.977	2.016
Nyanlæg og renovering af idrætsanlæg (kunstgræsbaner i Nordvest, Vanløse og Bispebjerg)	KFU	722	842	859
Bibliotek og borgerservice KVIK Brønshøj	KFU	1.530	1.561	1.592
Bagsværd Rostadion	KFU	0	1.040	1.061
Skoleidrætshal i Ørestad Syd	KFU	0	0	2.165
Udendørs dansescene, Amager	KFU	1.256	1.284	1.310
Driftsmidler til flere offentlige toiletter	TMU	1.122	1.141	1.160
Bemandet legepladser, Mimersparken	TMU	0	0	0
Nørrebroparken, flytning af materielplads	TMU	52	53	53
Drift af Harestrup Å-projektet	TMU	3.103	4.222	0
Drift af Kornblomstparken	TMU	2.762	2.808	2.856
Mjølnerparken	TMU	770	820	834
Enghave Brygge	TMU	0	533	542
Drift af aktivitetsplads målrettet voksne på Nørrebro	TMU	528	534	543
Drift af Naturcenter Amager strandpark	TMU	314	320	325
TMF afledt drift (Ungdomsboligbidrag) - B2015	TMU	0	205	418
Flere almene ungdomsboliger - Grundskyldstilskud til opførelse af ungdomsboliger	TMU	0	2.111	2.153
TMF afledt drift (Grundskyldstilskud) - B2015	TMU	0	651	1.326

Flere almene ungdomsboliger - Ungdomsboligbidrag til lejer	TMU	0	735	750
Amagerbrogade	TMU	102	312	318
Herman Bangs Plads	TMU	28	117	374
Litauens plads	TMU	63	130	134
Den frie udstillingsbygningss haveanlæg	TMU	0	249	255
Cykelpakke - Nye forbindelser	TMU	153	297	568
Helhedsrenovering af Folehaven	TMU	0	62	64
Skt. Kjelds Plads	TMU	305	416	425
Folkeskolereform - Skolemad på alle skoler, hvor det er muligt	BUU	6.062	8.624	8.796
Folkeskolereform - Eftermiddagsmad	BUU	1.040	1.061	1.082
Europaskolen	BUU	0	0	0
Drift af stofindtagelsesrumme Halmtorvet 17	SOF	6.555	13.371	13.639
Drift til 12 boliger til udviklingshæmmede	SOF	0	0	5.412
I alt		42.510	66.758	73.291

Centrale puljer under Økonomiudvalget – Anlæg

Der er i budget 2016 afsat en række centrale puljer på anlæg, der beløber sig til 223,9 mio. kr., jf. nedenstående tabel. Puljerne ligger under Økonomiudvalget.

Anlægspulje til daginstitutioner, overførselssagen 2013-2014

I overførselssagen 2013 til 2104 blev der afsat en pulje på 12,0 mio. kr. i anlæg til håndtering af uforudsete merudgifter til de daginstitutioner, der blev afsat midler til i overførselssagen. Puljen er rykket fra 2014 til 2016.

Europaskole – anlæg

I forbindelse med opstart af Europaskolen i 2014 var der afsat driftsmidler til de forventede højere driftsudgifter på grund af skolens særlige profil, opstart samt flere timer. Da ikke alle midler blev anvendt blev de overskydende midler, i alt 7,6 mio. kr. i 2018, reserveret til anlægssagen om Europaskolen jf. BR 21/8-2014.

Investeringspuljen til effektiviseringsstrategi 2016 – anlæg

Der er afsat en pulje til anlæg på 160 mio. kr. i 2016 til implementeringsudgifter vedr. effektiviseringsstrategien for 2016. Puljen udmøntes med vedtagelsen af budgettet.

Tabel. Centrale puljer – Anlæg

1.000 kr., løbende p/l	2016	2017	2018
Anlægspulje til daginstitutioner, overførselssagen 2013-2014	12.000	0	0
Europaskole anlæg	0	0	7.674
Investeringspulje afsat til effektiviseringsstrategien, anlæg	160.000	0	0
Oprensning af forurening mv. til daginstitution ved Sølund	0	0	20.000
Pulje til ekstraordinære udgifter til anlæg af daginstitutioner besluttet i budget 2014	17.000	0	0
Puljen til uforudsete udgifter, anlæg	26.963	26.963	26.963
Sølund - Miljø- og nedrivningsafgifter	0	26.700	0
Sølund - Parkeringspladser	0	50.000	0
Pulje - bygherrereseve - Renovering af skoler	6.558	18.846	22.005
Bygherrereseve - flytning af skolen i Ryparken	593	1.689	1.965
Pulje - skoler øget aktivitet bygherrereseve	776	5.014	5.205
I alt	223.890	129.212	83.812

Pulje til ekstraordinære udgifter til daginstitutioner i 2014, budget 2014

I budgetaftalen for 2014 blev der afsat til ekstraordinære udgifter, midlertidige foranstaltninger, forurening og grundkøb, der vedrører daginstitutioner besluttet i budget 2014. 17 mio. kr. er blevet periodiseret til 2016.

Puljen til uforudsete udgifter

Puljen til uforudsete anlægsudgifter i 2016 er på 27 mio. kr. Puljen bliver udmøntet i løbet af budgetåret 2016.

Sølund - Miljø- og nedrivningsafgifter

I budgetaftalen for budget 2015 blev der afsat en pulje på 26,7 mio. kr. i 2017 til eventuelle miljø- og nedrivningsafgifter i forbindelse med opførelse af plejeboliger og ungdomsboliger på Sølund.

Sølund – Parkeringspladser

I budgetaftalen for budget 2015 blev der afsat en pulje på 50,0 mio. kr. i 2017 til parkeringspladser i forbindelse med opførelse af plejeboliger og ungdomsboliger på Sølund.

Pulje til bygherrerreserve – renovering af skoler

I budgetaftale 2015 blev der afsat 6,6 mio. kr. i 2016 i bygherrerreserve og reserve til uforudseelige udgifter i anlægsfasen til opførselen af nye skoler.

Pulje til bygherrerreserve – flytning af Skolen i Ryparken

I budgetaftale 2015 blev der afsat 0,6 mio. kr. i 2016 i bygherrerreserve og reserve i forbindelse med flytning af Skolen i Ryparken

Pulje til bygherrerreserve – til opførsel af nye skoler

I budgetaftale 2015 blev der afsat 0,8 mio. kr. i 2016 i bygherrerreserve og reserve til uforudseelige udgifter i anlægsfasen til opførselen af nye skoler.

Centrale puljer under Økonomiudvalget – Overførsler mv.

Der er i budget 2016 afsat en række centrale puljer på styringsområdet 'overførsler mv.'. Puljerne beløber sig til 162,3 mio. kr., jf. nedenstående tabel. Puljerne ligger under Økonomiudvalget.

Tabel. Centrale puljer – Overførsler mv.

1.000 kr., løbende p/l	2016	2017	2018
Pulje til demografiregulering af kommunal medfinansiering	36.449	36.996	37.551
Pulje til korrektion af beskæftigelsestilskud	20.000	20.300	20.605
Pulje til merudgifter for forsikrede ledige	62.926	63.870	64.828
Pulje til neutralisering af råderumseffekt for overførselsudgifter	42.630	93.359	133.155
Pulje til overenskomstfornyelse	330	335	340
I alt	162.335	214.860	256.478

Pulje til demografiregulering af kommunal medfinansiering

I niveauet for kommunal medfinansiering af sundhedsvæsnet, der udmeldes af KL efter indgåelsen af Økonomiaftalen, tages der ikke højde for den demografiske udvikling i de enkelte kommuner.

Som følge heraf reserveres der med IC 2016 en pulje på 36,4 mio. kr. til kommunal medfinansiering svarende til Københavns Kommunes demografiudvikling fra 2015 til 2016.

Pulje til korrektion af beskæftigelsestilskud

Der oprettes en pulje på 20 mio. kr. som følge af at modellen for beskæftigelsestilskuddet ikke kompenserer Københavns Kommunes øgede udgifter til forsikrede ledige som følge af den forventede befolkningsvækst. Se afsnit 5.6 for yderligere.

Pulje til merudgifter for forsikrede ledige

Puljen er afsat i budgetforslaget til 2013 og skal dække eventuelle merudgifter til forsikrede ledige. Puljen udgør 62,9 mio. kr. svarende til Københavns Kommunes nettomerudgifter, hvis ledigheden i Københavns Kommune for forsikrede ledige bliver 1 pct.-point højere end forventet.

Pulje til neutralisering af råderumseffekt for overførselsudgifter

Regeringen og KL forventer stigende overførselsudgifter i forhold til niveauet i 2015. Kommunens overførselsudgifter i budgetoverslagsårene budgetteres ved at fremskrive med udviklingen i satsreguleringsprocenten. Der indarbejdes ikke nye skøn for konjunkturudviklingen, vedtagne reformer mv. Indtægter fra tilskud og udligning budgetteres imidlertid på baggrund af KL's tilskudsmodel, hvor der i budgetoverslagsårene bl.a. tages højde for vedtagne reformer på overførselsområdet. Kommunens udgifter og indtægter budgetteres derfor forskelligt på dette område, hvilket kan medføre en overvurdering af råderummet.

For at neutralisere effekten af indtægtsstigningen er der afsat en udgiftspulje under Økonomiudvalget. I augustindstillingen nulstilles puljen i 2016, mens niveauet for overslagsårene revurderes. Puljen udgør 42,6 mio. kr. i 2016.

Pulje til overenskomstfornyelse

Der er afsat en varig pulje til eventuelle merudgifter vedr. overenskomstfornyelse på i alt 0,3 mio. kr. under Økonomiudvalget på 'overførsler mv.'. Puljen bliver udmøntet efter indgåelsen af overenskomstfornyelsen i 2015 og finansierer eventuelle centrale elementer i aftalen.

4.8. Finansposter

Finansposterne består af renteudgifter og -indtægter, indtægter fra skatter, tilskud og udligning samt balanceforskydninger. Københavns Kommunes finansposter i 2016 udgør 39.338 mio. kr. i IC 2016. I forhold til VB2015 er der ændret på skønnene for flere poster, herunder indtægten fra udligning samt kassetrækket på baggrund af politiske beslutninger og finansiering af et ekstraordinært kapitalindskud i Metroselskabet grundet forsinkelse af Cityringen. Kommunens samlede indtægter i budgetforslaget ses i tabellen nedenfor.

Tabel. Skøn for finansposter i 2016 i henholdsvis VB2015 og IC 2016, mio. kr., løbende p/l

	VB2015 2016	IC2016 2016	Ændring
<i>Skatter</i>	-28.721	-28.721	0
Kommunal indkomstskat	-22.862	-22.862	0
Selskabsskat	-1.008	-1.008	0
Anden skat på lignet visse indkomster	-110	-110	0
Grundskyld	-3.595	-3.595	0
Anden skat på fast ejendom	-1.147	-1.147	0
<i>Tilskud og udligning</i>	-8.281	-8.219	62
Udligning og statstilskud	-6.414	-6.380	34
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	-387	-372	15
Udligning af selskabsskat	184	184	0
Beskæftigelsestilskud	-1.529	-1.529	0
Tilskud til kommuner med sociale problemer	32	32	0
Øvrige tilskud	-167	-154	13
<i>Renter</i>	-183	-183	0
<i>Finansforskydninger</i>	-1.457	-2.215	-758
Likvide aktiver	-1.276	-2.497	-1.221
Indskud i landsbyggefonden	50	230	180
Deponeringer	-72	-72	0
Øvrige forskydninger	-361	-78	283
Langfristet gæld	202	202	0
<i>Finansposter i alt</i>	-38.642	-39.338	-696

Note: + angiver en udgift, mens – angiver en indtægt.

Skatter

Skatter er Københavns Kommunes vigtigste indtægtskilde og udgør i indkaldescirkulæret 28.721 mio. kr. De vigtigste er indkomstskatten, ejendomsskat og selskabsskat.

Indkomstskat

Indkomstskatten i indkaldescirkulæret er beregnet på baggrund af Økonomi- og Indenrigsministeriets statsgaranti for 2015. Statsgarantien er fremskrevet til 2016 på baggrund af KLs skøn for den landsgennemsnitlige udvikling i udskrivningsgrundlaget fra juli 2014. Indtægten fra indkomstskat forventes på det grundlag at udgøre 22.862 mio. kr.

Selskabsskat

Den kommunale andel af selskabsskat afregnes med tre års forsinkelse. Indtægten fra selskabsskat i 2016 vedrører derfor 2013. Københavns Kommunes indtægt fra selskabsskat i 2016 er fremskrevet på baggrund af indtægten i 2015 samt KLs skøn for udviklingen i kommunernes indtægt under et fra selskabsskat fra 2015 til 2016, hvilket giver en indtægt på 1.008 mio. kr.

Grundskyld og anden skat på fast ejendom

Indtægten fra ejendomsskatter er budgetteret til 4.742 mio. kr. Ejendomsskat betales enten i form af grundskyld på afgiftspligtige grundværdier eller som dækningsafgift vedrørende offentlige ejendomme og på private forretningsejendomme.

Opkrævet grundskyld er siden 2003 underlagt det såkaldte grundskatteloft. Loftet medfører en grænse for, hvor meget grundskylden kan stige fra år til år for den enkelte ejendom. Grundskylden kan dermed højst stige med den årligt fastsatte reguleringsprocent på mellem 3 pct. og 7 pct. Den afgiftspligtige grundværdi reguleres årligt, indtil den svarer til grundværdien i ejendomsvurderingen. Grundværdierne er fastsat af SKAT, mens reguleringsprocenten er fastsat af Folketinget. Ved fremskrivning anvendes KLs skøn for udviklingen i indtægten fra grundskyld for hele landet. Indtægten fra grundskyld forventes i 2016 at være 3.694 mio. kr., mens udgiften til tilbagebetalinger som følge af klagesager er budgetteret til 99 mio. kr.

Indtægten fra dækningsafgift, som betales på baggrund af den aktuelle vurdering, er budgetteret til i alt 1.303 mio. kr. På baggrund af betydelige, historiske klagesager er budgettet til tilbagebetalinger 156 mio. kr.

Tilskud og udligning

Udligning og statstilskud

Indtægten herfra vedrører landsudligningen, hovedstadsudligningen og statstilskud. For landsudligningen og hovedstadsudligningen gør det sig gældende, at indtægten udgør henholdsvis 58 og 27 pct. af forskellen mellem et beregnet udgiftsbehov og den potentielle indtægt. Den potentielle indtægt beregnes på baggrund af udskrivningsgrundlaget for den kommunale indkomstskat og de afgiftspligtige grundværdier samt et landsgennemsnitligt beskatningsniveau. Udgiftsbehovet opgøres på baggrund af indbyggernes alderssammensætning og socioøkonomiske forhold. Indtægten fra statstilskud vedrører den del af bloktilskuddet, som ikke anvendes til finansiering af landsudligningen og tilskud til vanskeligt stillede kommuner, og fordeles efter folketal. Københavns Kommunes andel er ca. 10 pct.

Med VB2014 og VB2015 blev fremskrivningen af de socioøkonomiske forhold i Københavns Kommune ændret. Budgetteringen af kommunens indtægter fra tilskuds- og udligningssystemet tog som noget nyt udgangspunkt i, at de "nye" indbyggere ikke socioøkonomisk svarer til de "gamle". Det vil sige, at befolkningsvæksten ikke medfører et øget socialt udgiftspres og dermed ikke øgede indtægter fra tilskud og udligning. Med IC 2016 vil fremskrivningen af indtægterne fra udligning yderligere tage højde for et forventet fald i indtægter fra udligning på 34 mio. kr. om året, hvilket svarer til indtægtsreduktionen fra 2014 til 2015 som følge af ændrede socioøkonomiske karakteristika for kommunens indbyggere. De forventede indtægter i perioden fra 2016 og frem er derfor lavere end i Budget 2015.

Udligning og tilskud vedr. udlændinge

Gennem udligningssystemet ydes et tilskud til dækning af merudgifter vedrørende indvandrere og efterkommere, og tilskuddet finansieres af kommunerne på baggrund af folketal. Københavns Kommunes indtægter fra ordningen forventes i 2016 at udgøre 795 mio. kr., mens bidraget forventes at være 423 mio. kr.

I budgetteringen af indtægten fra tilskud vedr. udlændinge er det hidtil antaget, at gruppen af indvandrere og efterkommere ville vokse i samme takt som befolkningsvæksten i kommunen generelt. Denne antagelse har dog vist sig at føre til en overvurdering af indtægten i forhold til den realiserede indtægt. Med IC 2016 ændres praksis på området, således at gruppen af indvandrere og efterkommere antages at være konstant. De forventede indtægter i perioden fra 2016 og frem er derfor lidt lavere end i VB2015.

Udligning af selskabsskat

For selskabsskat er udligningen 50 pct. Hvis indtægten fra selskabsskat pr. indbygger i Københavns Kommune er dobbelt så stor som på landsplan, skal halvdelen af denne merindtægt derfor afleveres til udligning. I 2016 forventes Københavns Kommune at skulle aflevere 184 mio. kr. i udligning af selskabsskat.

Andre tilskud

Beskæftigelsestilskuddet, som skal finansiere kommunens udgifter til forsikrede ledige, forventes at udgøre 1.529 mio. kr. i 2016.

Københavns Kommune har fra 2013 indgået et tre-årigt udviklingspartnerskab om det sociale område med Økonomi- og Indenrigsministeriet, hvilket frem til 2015 har sikret et tilskud på ca. 100 mio. kr. om året. Kommunerne i hovedstadsområdet er med til at finansiere tilskuddet på baggrund af beskatningsgrundlaget. I 2016 er der budgetteret med en indtægt på 0 kr. og en udgift til finansieringsbidrag på 32 mio. kr. Se kapitel 5 for yderligere.

Andre tilskud dækker desuden over kommunalt udviklingsbidrag, tilsvarende og tilskud til kommuner i hovedstadsområdet med dårlig økonomi, tilskud til bedre dagtilbud, statstilskud til ældreområdet samt to tilskud vedr. styrket kvalitet i ældreområdet.

Med IC 2016 indarbejdes et øget budget til tilbagebetaling af refusion af købsmoms på 12 mio. kr. årligt, hvilket flugter med de seneste års forbrug på området. Samtidig indarbejdes udgifter til betaling af fondsmoms på 1 mio. kr. årligt til og med 2024 i forbindelse med ekstern finansiering af en ny bro over Frederiksholmsløbet (besluttet af BR 17. november 2015). Når der tages højde for disse forhøjede udgifter, udgør andre tilskud tilsammen 154 mio. kr. i 2016.

Renter

Københavns Kommune forventes i 2016 at have udgifter på 89 mio. kr. til betaling af renter. Renteudgifterne vedrører hovedsageligt kommunens langfristede gæld samt renter vedrørende tilbagebetalinger på baggrund af klagesager på ejendomsskatteområdet. Renteindtægterne skønnes med stor usikkerhed til 272 mio. kr. Indtægterne vedrører de af Borgerrepræsentationen afsatte midler til anlægsprojekter, der endnu ikke er eksekveret, samt deponeringer, der hovedsageligt er placeret i korte realkreditobligationer og investeringsforeninger.

Balanceforskydninger

Balanceforskydninger omfatter kassetræk, indskud i landsbyggefonden, deponeringer eller afdrag på kommunens langfristede gæld, som er på 202 mio. kr. om året.

Udviklingen fra VB2015 til IC2016 i likvide aktiver på 1.221 mio. kr. samt i indskud i landsbyggefonden på 180 mio. kr. afspejles hovedsageligt af ændringer i anlægsperiodiseringer uden betydning for kommunens råderum.

Udviklingen i øvrige finansforskydninger siden VB2015 på 283 mio. kr. afspejles af udgiften til at finansiere et ekstraordinært ejerindskud i Metroselskabet som følge af forsinkelse af Cityringen, jf. aftalen om Budget 2015. Se kapitel 6 for yderligere.

I perioden 2015 til 2018 forventes de årlige deponeringsfrigivelser at udgøre 76,9 mio. kr. årligt. Midlerne vedrører blandt andet salget af KE Transmission, Sølund og lån hos Multiarena. Pengene tilføres kassen, da midlerne delvist allerede er anvendt, herunder til metro til Nordhavn samt renovering af skoler, og delvist er finansieret af kassen. Frigivelsen påvirker derfor ikke råderummet.

Med Budget 2015 blev det besluttet at afsætte 5 mio. kr. årligt i perioden 2015-2017 i deponering for etableringen af nye herbergpladser.

5. Særlige fokusområder

Kapitlet redegør for en række særlige budgetteringsforudsætninger eller nye tiltag på specifikke udgiftsområder i forvaltningerne.

5.1. Socioøkonomi

Baggrund

Fra 2007 til 2015 er kommunes indtægter fra tilskuds- og udligning faldet med 126 mio. kr. pga. et fald i det socioøkonomiske indeks fra 144 til 122 (hele landet=100). Fra 2014 til 2015 kan faldet særskilt opgøres til 34 mio. kr. Indekset måler kommunernes sociale udgiftsbehov, og udviklingen er således udtryk for, at befolkningen i København er blevet bedre socialt stillet. Det følger af budget 2015, at *”Økonomiforvaltningen skal [...] i samarbejde med forvaltningerne udarbejde forslag til, hvorledes ændringer i socioøkonomi kan indarbejdes i budgetmodellerne frem mod IC 2016”*.

Beslutningen har resulteret i nedenstående initiativer.

Socioøkonomisk udvikling indgår i Socialudvalgets demografi-model

Socioøkonomi indregnes i Socialudvalgets demografimodel for handicappede og hjemmepleje. For at tage højde for den socioøkonomiske udvikling vægtes denne fremover med 10 pct. i demografireguleringen for handicap og hjemmepleje under Socialforvaltningen.

Den nye model er konkret opdelt i to fremskrivninger. En hvor der tages højde for udviklingen i befolkningen og en hvor der tages højde for den socioøkonomiske udvikling.

1. Antal brugere/ydelse fremskrives med befolkningsudviklingen som i den nuværende demografimodel
2. Antal brugere/ydelse fremskrives med den socioøkonomiske udvikling, der baseres på den gennemsnitlige udvikling i antallet af borgere med handicap i perioden 2010-2015. Opgørelsen af antal borgere med handicap følger Økonomi- og Indenrigsministeriets opgørelse i udligningssystemet, men i modsætning til ministeriets opgørelse vægtes handicappede inden for arbejdsstyrken, og børn med handicap ud over udviklingshæmning ind.

Fremskrivningen pba. befolkningsudviklingen vægtes herefter med 90 pct., mens den socioøkonomiske fremskrivning vægtes med 10 pct. Nedenfor er de økonomiske konsekvenser beregnet pba. af befolkningsprognosen 2014. Den første tabel viser de særskilte konsekvenser af de to fremskrivninger inden vægtningen.

Tabel. Fremskrivninger i ny demografimodel (marginale ændringer)

Mio. kr., 2016 p/l	2016	2017	2018	2019
1) Befolkningsfremskrivning	36,1	35,4	34,1	32,9
2) Socioøkonomisk fremskrivning	-14,1	-14,3	-14,5	-14,7

Note: Mængder for 2016 og frem er udregnet pba. af 90/10 model.

Befolkningsfremskrivningen svarer til den nuværende demografiregulering, som er indarbejdet i budget 2015 og IC 2016. Når denne fremover vægtes med 90 pct. og den socioøkonomiske fremskrivning med 10 pct., giver det følgende demografiregulering.

Tabel. Konsekvenser af ny, vægtet demografimodel (marginale ændringer)

Mio. kr., 2016 p/l	2016	2017	2018	2019
Nuværende demografimodel	36,1	35,4	34,1	32,9
Vægtet demografiregulering (90/10)	31,2	29,9	28,1	26,5
Forskel til nuværende model	-5,0	-5,0	-4,9	-4,8

Den vægtede demografiregulering betyder, at Socialudvalget kan forvente at blive tildelt ca. 5 mio. kr. mindre om året (marginalt) i demografireguleringen end i den nuværende model.

Modellen har effekt fra 2016 og indarbejdes i indstillingen om demografiregulering af budget 2015 samt budget 2016 (Økonomiudvalget 21. april 2015), hvor de endelige økonomiske konsekvenser vil blive beregnet pba. befolkningsprognose 2015 og de af Socialforvaltningen indmeldte mængder og enhedspriser.

Analyser af befolkningssammensætning og udgiftsbehov

Økonomiforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen, Socialforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er enige om at undersøge sammenhængen mellem den socioøkonomiske udvikling og sandsynligheden for at blive tildelt specialundervisning, foranstaltninger til udsatte børn og unge samt hjemmepleje og plejeboliger over tid. Det vil eventuelt ske med inddragelse af ekstern konsulentbistand. Analyserne vil blive afrapporteret i augustindstillingen.

Fordeling af socioøkonomisk indtægtstab på udgiftsområder og forvaltninger

På baggrund af udligningssystemet er det muligt at opstille en beregningsmodel, der fordeler faldet i indtægter på 34 mio. kr. fra 2014 til 2015 på konkrete udgiftsområder. Modellen blev fremlagt i forbindelse med budget 2015 (budgetnotat ØK18a), hvor vedtaget budget 2014 indgik som beregningsgrundlag. Modellen er nedenfor opdateret på baggrund af vedtaget budget 2015. Beregningsmetoden fremgår af bilag 4 til indstillingen demografiregulering af budget 2014

samt budget 2015 (Økonomiudvalget 29. april 2014, pkt. 4).
Fordelingen af indtægtstabet er ikke indarbejdet i budgetrammerne.

Tabel. Indtægtstab fordelt på forvaltninger, serviceudgifter

Mio. kr., 2015 p/l	ØKF	KFF	BUF	SUF	SOF	TMF	BIF	I alt
Administration	0	0	0	0	0	0	0	1
Bibliotek, fritid og kultur mv.	-1	-8	-1	0	0	-1	0	-11
Dagtilbud til børn og unge	0	0	-2	0	0	0	0	-2
Folkeskolen og ungdomsuddannelse inkl. SFO og specialundervisning	0	0	-7	0	0	0	0	-7
Sundhedsområdet	0	0	0	-1	0	0	0	-1
Ældre	0	0	0	-4	0	0	0	-4
Handicappede og udsatte voksne	0	0	0	0	-14	0	0	-14
Udsatte børn og unge inkl. særlig refusion	0	0	1	0	4	0	0	5
I alt	-1	-8	-9	-5	-9	-1	0	-33

Kilde: Økonomiforvaltningen pba. Økonomi- og Indenrigsministeriet, KL og VB2015.

Tabel. Indtægtstab fordelt på forvaltninger, overførsler mv.

Mio. kr., 2015 p/l	ØKF	KKF	BUF	SUF	SOF	TMF	BIF	I alt
Sundhedsområdet	0	0	0	-3	0	0	0	-3
Beskæftigede (ikke-forsikrede)	0	0	0	0	0	0	-12	-12
Førtidspension	0	0	0	0	8	0	0	8
Boligstøtte	0	6	0	0	0	0	0	6
I alt	0	6	0	-3	8	0	-12	-1

Kilde: Økonomiforvaltningen pba. Økonomi- og Indenrigsministeriet, KL og VB2015.

5.2. Sund aldring

Baggrund

I budget 2014 blev det besluttet, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen skulle undersøge mulighederne for at indarbejde sund aldring i Sundheds- og Omsorgsudvalgets demografimodel. Dette arbejde er nu afsluttet.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Økonomiforvaltningen foreslår, at København indarbejder en model for sund aldring, der bygger på analyser af udviklingen af tildeling af ældrepleje i Københavns Kommune fra 2007-2014. Sund aldring bygger på, at københavnere lever længere, men at den længere levetid ikke nødvendigvis giver øget plejebæhov. Årsagen hertil skal blandt andet findes i de generelt bedre socioøkonomiske vilkår for københavnere, herunder blandt andet en sundere livsstil og bedre behandlingstilbud. Modellen tager konkret sit udgangspunkt i, at længere levetid

medfører at borgerne påbegynder ældrepleje senere. Modellen beregnes på baggrund af udviklingen i restlevetid for hver årgang. Hvis restlevetiden det næste år stiger med 1 år for en 70-årig, vil udgiftsbehovet således svare til, hvad en 69-årig har i dag. Sundheds- og Omsorgsforvaltningens analyser viser dog også, at længere levetid ikke påvirker, hvornår borgere har brug for omfattende støtte eller kommer på plejehjem. Derfor indregnes sund aldring ikke på plejeboligområdet, for borgere der får mere end 12 timers hjemmehjælp samt de mest plejekrævende borgere, der får hjælpemidler og visitation hertil. Modellen implementeres på Sundheds- og Omsorgsudvalgets demografiregulerede område.

Modellen for sund aldring regner på data fra kommunens eksisterende demografimodel, og benytter de enhedspriser og ydelser, der indgår i demografimodellen. For at lave en robust model bruges gennemsnittet af de seneste 5 års udvikling i restlevetid. De endelige økonomiske konsekvenser for budget 2016 vil derfor blive indarbejdet med indstillingen demografiregulering af budget 2015 samt budget 2016, der behandles af Økonomiudvalget den 21. april 2015, og skal ligesom resten af demografireguleringen indarbejdes som en del af forvaltningernes budgetbidrag.

Nedenfor ses de økonomiske konsekvenser beregnet på data fra demografireguleringen 2014.

Tabel. Forventet økonomisk effekt af sund aldring (marginale ændringer)

1.000 kr., 2016 p/l	2016	2017	2018	2019
Effekt af sund aldring	-6.267	-6.283	-6.381	-6.446

5.3. Klimatilpasning - investeringsbehov

I 2011 vedtog Københavns Kommune en overordnet klimatilpasningsplan, der beskrev effekten af samt de primære udfordringer forbundet med klimaforandringer. Denne plan blev i 2012 yderligere konkretiseret ved vedtagelsen af en decideret skybrudsplan, der beskriver hvilke konkrete muligheder København har for skybrudssikring samt en afklaring af, hvilke investeringer der skal tilvejebringes for at nå målet om en klimarobust by.

Status på arbejdet med skybrudssikringen af København findes i publikationen ”Klimatilpasnings- og investeringsredegørelse” fra 2014, der opgør det samlede investeringsbehov til 10,3 mia. kr. fordelt med:

- 3,73 mia. kr. til etablering af skybrudsledninger/kanaler
- 2,97 mia. kr. til overfladeløsninger (skybrudsveje, forsinkelsesveje m.v.)
- 1,04 mia. kr. til afkobling og tilslutning udenfor skel

- 2,50 mia. kr. til højvandslukkere og tilslutning/afkobling indenfor skel

Af det samlede investeringsbehov kan 7,7 mia. kr. finansieres af HOFOR via spildevandstaksterne, mens private skal finansiere 2,5 mia. kr. Finansieringen af overfladeløsninger er muliggjort af ny lovgivning vedtaget primo 2013, hvilket giver spildevandsselskaberne mulighed for at medfinansiere kommunale og private klimatilpasningsprojekter, der har som (del)formål at håndtere tag- og overfladevand, over spildevandstaksterne.

Udgifterne forbundet med evt. byrumsforbedringer i forlængelse af klimatilpasningsprojekter estimeres til 1,04 mia. kr. og kommer således udover investeringsbehovet beskrevet ovenfor, hvorfor byrumsforbedringer er skattefinansierede.

Første skybrudspakke vil blive forelagt Teknik- og Miljøudvalget d. 23. februar, Økonomiudvalget d. 17. marts og Borgerrepræsentationen d. 26. marts 2015. Første skybrudspakke, samt rammeansøgningen for de ca. 300 skybrudsprojekter, vil efterfølgende blive indsendt til Forsyningssekretariatets godkendelse medio april 2015. Skybrudspakken kan indgå i kommende budgetforhandlinger.

5.4. Genopretning af vejområdet

Forud for budget 2015 blev der udarbejdet en opdateret version af genopretningsplanen for vejområdet. Det ufinansierede genopretningsbehov blev beregnet til 2,9 mia. kr. (2016 p/l). Siden denne opdatering er der foretaget en grundigere tilstandsregistrering på byens cykelstier, broer og bygværker. Denne gennemgang har resulteret i et større genopretningsbehov for byens broer og bygværker og et tilsvarende lavere behov for genopretning af byens cykelstier. Endvidere er der afsat 34 mio. kr. i budget 2015 til helhedsrenovering af Folehaven. Herudover har Borgerrepræsentationen d. 4. februar 2014 godkendt udmøntningen af 88 mio. kr. til broer og bygværker fra Teknik- og Miljøudvalgets udisponerede anlægsramme for 2017. Det samlede opdaterede genopretningsbehov er på denne baggrund beregnet til at udgøre 2,8 mia. kr. (2016 p/l).

5.5. Parkeringsredegørelsen 2015

I budget 2015 indgik, at Teknik- og Miljøforvaltningen årligt skal udarbejde en parkeringsredegørelse forud for budgetforhandlingerne. Parkeringsredegørelsen skal blandt andet redegøre for investeringsbehovet og dermed danne grundlag for at drøfte parkeringsinvesteringer i budgetforhandlingerne. Redegørelsen forud for forhandlingerne af Budget 2016 skal blandt andet indeholde et bud på en løsning for hele byen og sammentænkes med principperne for udmøntning af midler fra puljen fra parkeringsdeklarationer.

Teknik- og Miljøforvaltningen har udarbejdet et foreløbigt udkast til redegørelsen 'Parkering 2015' indeholdende 3 hovedelementer, herunder 1) *Status på parkeringsområdet*, 2) *Udviklingsområder* og 3) *Overvejelser om fremtidige investeringer*. Den endelige parkeringsredegørelse vil blive forelagt Teknik- og Miljøudvalget d. 27. april 2015 og herefter Økonomiudvalget den 19. maj 2015.

5.6. Beskæftigelsestilskud, forsikrede ledige

På dagpengeområdet modtager kommunerne et særskilt beskæftigelsestilskud, der skal dække kommunernes udgifter til dagpenge og løntilskud. Københavns Kommune er for 2015 tildelt et foreløbigt beskæftigelsestilskud på 1.529 mio. kr. (2016 p/l), hvilket er 203 mio. kr. *lavere* end udgifterne på området i budgetforslaget på 1.732 mio. kr.

I vedtaget budget 2015 indgår derimod en ubalance på 212 mio. kr., fordi Økonomi- og Indenrigsministeriet efter budgetforslaget offentliggjorde en ny ledighedsprognose i august, der medførte stigende udgifter på 9 mio. kr. i forhold til budgetforslaget. Beskæftigelsestilskuddet på 1.529 mio. kr. blev fastholdt. Beskæftigelsestilskuddet for 2015 bliver midtvejsreguleret i juli 2015 og efterreguleret i juli 2016 i henhold til den faktiske ledighedsudvikling. Det forventede finansieringsunderskud på 212 mio. kr. i vedtaget budget 2015 er således kun et foreløbigt resultat.

Ubalancen fra budgetforslaget lægges derfor til grund for det nye skøn for ubalancen. Dertil tillægges 20 mio. kr. i ubalance som følge af at modellen for beskæftigelsestilskuddet ikke kompenserer Københavns Kommunes øgede udgifter til forsikrede ledige som følge af den forventede befolkningsvækst. Der indarbejdes en ubalance på 223 mio. kr. i IC 2016 som et foreløbigt skøn. Tabellen nedenfor viser bevægelserne på området.

Tabel. Beskæftigelsestilskuddet i Københavns Kommune

Mio. kr., 2016 p/l	BF2015	VB2015	IC 2016	2017-2019
Beskæftigelsestilskud	1.529	1.529	1.529	1.529
Udgifter BIU	1.732	1.741	1.732	1.732
Udgifter som følge af befolkningsvækst			-20	-20
Balance	-203	-212	-223	-223

5.7. Kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet

Kommunal medfinansiering er tidligere blevet budgetteret på baggrund af KL's skøn for den kommunale medfinansiering på kommuneniveau. På baggrund af et merforbrug til kommunal medfinansiering på 51,7 mio. kr. i 2013 og forventet merforbrug på 83,2 mio. kr. i 2014 er budgetlægningen på området revideret, således

at der i budget 2015 og frem tages højde for den demografiske udvikling og forventet meraktivitet i forhold til KL's skøn.

I IC 2016 er niveauet for den kommunale medfinansiering fastlagt ved at videreføre niveauet fra året før reguleret med regionernes p/l. Med IC 2016 reserveres yderligere 36,4 mio. kr. varigt til kommunal medfinansiering, svarende til Københavns Kommunes forventede demografiske udvikling fra 2015 til 2016. Midlerne reserveres foreløbigt i en pulje under Økonomiudvalget. Frem mod budgetforslaget for 2016 vil Økonomiforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen sammen revurdere niveauet på området i lyset af regnskab 2014 og udviklingen i prognosen for 2015 og indarbejde det i budgetforslaget.

KL har inviteret Københavns Kommune til et samarbejde om at udvikle en model for budgetlægning af og opfølgning på udgifterne til KMF. Arbejdet er igangsat, således at modellen kan indgå i budgetlægningen for 2016.

Som besluttet med økonomiaftale 2015 er der i slutningen af 2014 blevet igangsat en evaluering af den kommunale medfinansieringsmodel på sundhedsområdet. Evalueringen skal føre til en tilpasning af modellen for kommunal medfinansiering med fokus på større budgetsikkerhed, sikring af relevant data på området samt en styrkelse af incitamentsstrukturene. Københavns Kommune deltager i analysen.

5.8. Beredskabet

Med aftalen om kommunernes økonomi for 2015 indgået af KL og regeringen er det besluttet at reducere de 87 kommunale beredskabsenheder til maksimalt 20. De nye beredskabsenheder skal være etableret senest d. 1. januar 2016 og skal organiseres som § 60-selskaber. Beredskabslovens § 10 giver hjemmel til, at to eller flere kommunalbestyrelser kan vælge at samordne deres redningsberedskab. De involverede kommuner skal hertil nedsætte en fælles beredskabskommission til at varetage de opgaver vedrørende redningsberedskabet, som kommunalbestyrelserne henlægger til denne.

I aftalen er KL og regeringen som følge af beredskabssamordningen endvidere blevet enige om, at nedregulere det kommunale bloktilskud med 50 mio. kr. i 2015 og 75 mio. kr. i 2016 og frem og at det herudover vil være muligt at frigøre yderligere 100 mio. kr. i 2015 og frem.

Økonomiforvaltningen afdækker pt. muligheden for at indgå i en beredskabsenhed med andre kommuner.

5.9. Befordring

I økonomiaftalerne for 2014 og 2015 har Regeringen og KL indgået det, at kommunerne samlet set kan effektivisere for 100 mio. kr. på befordringsområdet i 2014, stigende til 250 mio. kr. i 2015, 350 mio. kr. i 2016 og 430 mio. kr. i 2017. Effektiviseringerne indgår som en del af finansieringen af det løft af sundhedsområdet, som indgår i økonomiaftalerne for 2014 og 2015. Københavns Kommunes andel af effektiviseringerne udgør ca. 25 mio. kr. i 2015, stigende til ca. 43 mio. kr. i 2017.

Foranlediget af økonomiaftalerne er der i regi af effektiviseringsstrategien gennemført et tværgående projekt, som har haft til formål at skabe et kvalificeret grundlag for en beslutning angående effektiviseringer på området. Projektet har d. 19. december afleveret til Økonomikredsen. Projektets overordnede konklusioner er, at

- der mangler et præcist samlet overblik over kommunens udgifter og aktiviteter på området
- der er behov for at digitalisere de administrative processer knyttet til befordring
- befordringen er ikke koordineret på tværs af lovgivninger og forvaltninger
- serviceniveauet på området er ikke politisk vedtaget og varierer på tværs af forvaltninger
- der findes et effektiviseringspotentiale på området

På baggrund af afleveringen har Økonomikredsen besluttet at igangsætte en analyse med ekstern konsulentbistand, som skal skabe en valid baseline, der kan anvendes til business case beregninger på forskellige effektiviseringsscenerier. Procesplanen for analysen indebærer, at eventuelle effektiviseringer vil kunne indarbejdes med budget 2017.

5.10. Tilskudsdeklarationsmidler

I perioden 1918-1924 ydede stat og kommuner tilskud til opførelse af boliger med den betingelse, at der blev lyst en deklaration på ejendommen, der sikrede at et eventuelt overskud ved salg af ejendommen skulle tilfalde tilskudsgiver. Overskuddet opgøres som forskellen mellem den oprindelige anskaffelsessum (fratrasket det offentlige tilskud) og den nuværende værdi, fratrukket værdien af de forbedringer kommunen har godkendt. Ejendomme kan vælge at frikøbe sig deklarationen svarende til salgsoverskuddet. Det er en betingelse at tilskudsdeklarationsmidlerne anvendes til boligsociale formål såsom opførelse af almene boliger.

Teknik- og Miljøudvalget har bemyndigelse til at administrere området på vegne af Borgerrepræsentationen og har tidligere ydet finansiering til initiativer med boligsociale formål i

budgetsammenhæng, såsom Boligpakke 2 i Budget 2010, såvel som enkeltstående tilskud/lån til eksterne aktører. Teknik- og Miljøforvaltningen har i administrationen af området lagt vægt på, at tilskudsdeklarationsmidlerne holdes adskilt fra kommunens økonomi og budgetlægning for derved at undgå en sammenblanding med kommunens øvrige midler.

Økonomiforvaltningen er i dialog med Teknik- og Miljøforvaltningen om den fremadrettede styring af området. Det er Økonomiforvaltningens forventning, at en afklaring vil foreligge medio 2015.

5.11. Byfornyelsesejendomme

I forbindelse med byfornyelsesindsatsen har Københavns Kommune erhvervet en række ejendomme, hvilket på nuværende tidspunkt tæller omkring 20 ejendomme. Teknik- og Miljøudvalget har siden 2005 løbende forsøgt at afhænde de tilbageværende ejendomme med den hovedregel, at tilbudspligtige ejendomme udbydes til køb af beboerne, når disse udviser interesse herfor.

Økonomiforvaltningen er i dialog med Teknik- og Miljøforvaltningen i forhold til den fremadrettede administration af området samt en afklaring af indtægter fra salg af ejendomme samt kommunens ejendomsadministration. Det er Økonomiforvaltningens forventning, at afklaringen vil foreligge medio 2015.

5.12. Opfølgning på folkeskolereformen

Med budget 2014 blev det besluttet at følge op på implementeringen af folkeskolereformen i København, herunder økonomien. I forlængelse heraf følges op på konsekvenserne af den vedtagne udfasning af aldersreduktion og den endelige udmøntning af statslige puljemidler til kompetenceudvikling.

Aldersreduktion

De økonomiske konsekvenser af folkeskolereformen som følge af udfasningen af aldersreduktion for lærere over 60 år blev med budget 2014 indarbejdet frem til og med 2018. Med IC 2016 indarbejdes niveauet for udfasningen af aldersreduktionen for 2019 med -2.035 t. kr. for undervisningsområdet og -465 t. kr. for specialundervisningsområdet. Niveauet for de kommende år opdateres med en årlig genberegning af de økonomiske konsekvenser af aldersreduktionen.

Kompetenceudvikling

Som led i folkeskolereformen og aftale om kommunernes økonomi for 2014 er der afsat en statslig pulje på 1,0 mia. kr. til kompetenceudvikling af lærere og pædagoger i folkeskolen fordelt over årene 2014-2020. Den kommunale andel af denne bevilling

fordeles årligt til de enkelte kommuner på baggrund af Københavns andel af folkeskoleelever.

Med finansloven for 2015 er Københavns Kommunes andel for 2015 opgjort til 8,2 mio. kr. Med budget 2014 blev Børne- og Ungdomsudvalgets budget reguleret med den forventede indtægt fra de statslige puljemidler på 7,6 mio. kr. årligt fra 2015-2017. Med IC 2016 nedreguleres Børne- og Ungdomsudvalgets budget derfor med yderligere 0,6 mio. kr. årligt i 2016 og 2017. Konsekvenserne for 2015 indarbejdes i førstkommende sag om bevillingsmæssige ændringer. Det fremadrettede niveau revideres med IC 2017 på baggrund af antallet af elever.

Der gøres særskilt status i økonomiaftalerne for 2016 og 2018 vedr. kommunernes realisering af kompetenceløftet og udmøntningen af midlerne. Udmøntning af de resterende statslige puljemidler frem mod 2020 afventer således denne evaluering. En eventuel justering af 2016 vil blive indarbejdet i augustindstillingen.

5.13. Refusion for særligt dyre enkeltsager

I Københavns Kommune hjemtages refusion for særligt dyre enkeltsager af Socialforvaltningen for henholdsvis Socialforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen.

Fremskrivning

Det foreløbige indtægtsniveau for SDE i 2016 tager udgangspunkt i en fremskrivning af niveauet fra 2015 baseret på satsreguleringsprocenten.

Tabel. Indtægtsniveau for SDE i IC 2016 fordelt på forvaltninger

Mio. kr., 2016 p/l	IC 2016 årligt indtægtsniveau 2016-2019
Socialforvaltningen	-173,5
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen	-2,1
Børne- og Ungdomsforvaltningen	-1,8
I alt	-177,4

Note: Negativt fortegn indikerer indtægt

Fastlæggelse af 2016-niveau

Den samlede indtægtsramme for SDE for kommunerne i 2016 beslutes med Aftale om kommunernes økonomi, der forventes at foreligge medio juni 2015. Økonomiforvaltningen og forvaltningerne drøfter ultimo juni 2015 forudsætningerne for forvaltningernes forventninger til indtægtsniveauet i 2016. Det sker på baggrund af notat udarbejdet af fagforvaltningerne om forventningerne til hjemtagning af refusionsindtægter.

Tilsvarende fastlæggelse af indtægtsniveauet i budget 2015 tager der udgangspunkt i forvaltningernes forventninger til antallet af personer, som vil udløse refusion, samt på forventede ændringer i servicen på områder, hvor der gives refusion.

Regulering af indtægtsniveauet for forvaltningerne sker med augustindstillingen. Derudover udarbejdes et notat om indtægtsniveau for SDE i forbindelse med budgetforhandlingerne med henblik på evt. efterregulering af det i budgetforslaget fastsatte indtægtsniveau for 2015.

Håndtering af eventuelt mer- eller mindreforbrug

Der foretages særskilt opfølgning i forhold til det vedtagne indtægtskrav for SDE i forbindelse med prognoserne for hver forvaltning. I den forbindelse forklares eventuelle afvigelser vedrørende indtægter fra SDE særskilt. I forbindelse med oktoberprognosen vil eventuelle bevillingsmæssige ændringer blive indarbejdet med den generelle opgørelse af overførsler mv. På den baggrund tages der udgangspunkt i korrigeret budget ved regnskabslukningen. Endelig indgår eventuelle afvigelser (positive som negative) i forhold til det vedtagne budget i regnskabslukningen i det pågældende år.

Indtægterne fra særligt dyre enkeltsager har fra og med 2012 været konteret på funktion 5.22.07, der i Københavns Kommune er placeret på styringsområdet Overførsler mv.

Tabel. Tidsplan for budgettering af indtægtsniveau for SDE i budget 2015

Aktivitet	Datagrundlag	Dato
Tidligere års indtægtsniveau vedrørende SDE videreføres og indgår i samlet niveau for overførsler	Baseret på overførselsudgifter i tidligere års VB, korrigeret for kendte ændringer siden budgetvedtagelsen og fremskrevet med satsreguleringspct.	IC 2016, januar 2015
Niveau fra IC videreføres i majbidraget.	Se ovenfor	Primo maj 2015
Samlet indtægtsramme for kommunerne i 2016 udmeldes med Aftale om kommunernes økonomi	Økonomiaftale ml. KL og regeringen	Uge 23/24 2015
Socialforvaltningen fremsender notat (godkendes af BUF, SUF og SOF) om forventet indtægtsniveau for SDE i 2015 og 2016	Forventet antal, der udløser refusion, og ændringer i service på områder, der udløser refusion.	26. juni 2015
Dialog mellem forvaltningerne og ØKF om indtægtskrav for SDE	Notat fra SOF (på vegne af SOF, SUF og BUF)	Uge 26 og primo uge 27 2015
Fastsættelse af niveau for indtægter fra SDE i budgetforslag		Uge 26 og primo uge 27 2015

Regulering af indtægtskravet i budgetforslag 2016 sker med augustindstillingen		Uge 32 2015
Notat om indtægtsniveau for SDE fremsendes af SOF (godkendes i SOF, SUF og BUF). Eventuelle korrektioner af niveau foretages.	Baseres på SDE indtægt i foregående år sammenholdt med juliprognosen for indeværende år. Hvis muligt anvendes indtægtsniveau for periode i indeværende år samt foregående år sammenholdt med juliprognosen for indeværende år.	30. juli 2015

5.14. Overgang fra tjenstemands- til overenskomstansættelse

Økonomiudvalget vedtog i forbindelse med behandlingen af IC 2010 en fremadrettet model for håndtering af forvaltningernes merudgifter i forbindelse med overgang fra tjenstemands- til overenskomstansættelse. I IC 2013 blev modellen ændret for at forbedre incitamentsstrukturen. Kompensationen er 5.000 kr. pr. person, hvilket var den gennemsnitlige kompensation i budget 2012. I tidligere år er kompensationen af KS blevet fordelt ud på de enkelte forvaltninger efter en fordelingsnøgle svarende til forvaltningernes betaling. Fra budget 2015 og frem er modellen blevet ændret således, at KS bliver kompenseret på lige fod med forvaltningerne.

Forvaltningerne og KS kompenseres årligt for den løbende overgang, indtil alle kommunens tjenstemandsansatte er erstattet af overenskomstansatte. På baggrund af en opgørelse af forvaltningernes afgang af tjenstemænd og tilgang af overenskomstansatte, herunder oplysninger om stillingsbetegnelser, beregner Økonomiforvaltningen en kompensation, som indarbejdes i forvaltningernes rammer i forbindelse med juniindstillingen for budget 2016.

5.15. Kvalificering af modeller for vurdering af ressourcebehovet på socialområdet

Med aftale om budget 2015 blev det besluttet, at Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen skal fortsætte arbejdet fra aftale om budget 2013 med at kvalificere indregning af den demografiske udvikling i nedenstående tre budgetmodeller på socialområdet:

- Støtte- og plejebest. i botilbud til borgere med handicap (supplerende budgetmodel)
- Udsatte børn og unge
- Borgere med sindslidelse

I den forbindelse skal forholdet mellem Økonomi- og Indenrigsministeriets sociale indikatorer og pres på ydelser til udsatte børn og unge samt sindslidende belyses. På området for borgere med

sindslidelse fokuseres analysearbejdet på at afdække behovene over en 5-årig periode for de kommunale ydelser, der har botilbudslignende karakter til borgere med sindslidelse.

Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen udarbejder budgetnotater, der redegør for budget og forbrug på området samt opidser indsatser i Socialforvaltningens strategi, som i særlig grad har haft effekt. De opdaterede modeller samt budgetnotater indgår i Socialudvalgets budgetbidrag for 2016 og vedlægges Juniindstillingen.

5.16. Indtægter fra salg af ejendomme

I budget 2015 blev det aftalt at videreføre beslutningen om, at ekstraordinære salg af aktiver kan finansiere reovering af kommunens ejendomme til 2018. Dermed prioriteres det fortsat at investere i kommunens bygningsmasse og bidrage til en nedbringelse af det betydelige vedligeholdelseefterslæb.

5.17. Udviklingspartnerskab

Københavns Kommune og Økonomi- og Indenrigsministeriet indgik i 2013 en aftale om udviklingspartnerskab på det sociale område for perioden 2013-2015. Aftalen medfører bl.a. et årligt tilskud på 103,3 mio. kr. (2015 p/l), som udløber i 2015.

Økonomiforvaltningen har henvendt til sig Økonomi- og Indenrigsministeriet med henblik på i foråret 2015 at drøfte fortsættelse af udviklingspartnerskabsaftale i 2016 og frem.

5.18. Budgettering og opfølgning af tilbagebetaling af refusion af købsmoms

Økonomiforvaltningen vil med IC 2016 påbegynde en ny procedure for budgetlægning og budgetopfølgning for de finansielle poster, som vedrører tilbagebetaling af refusion af købsmoms. Tilbagebetalingen vedrører blandt andet finansiering, som kommunen modtager fra private fonde og huslejeindtægter modtaget fra ikke-kommunale lejere.

På baggrund af forbruget i 2013 og 2014 indarbejdes med IC 2016 et skønnet budget på 12 mio. kr. om året til tilbagebetaling af refusion af købsmoms. Økonomiforvaltningen vil i forbindelse med halvårsregnskabet indhente oplysninger fra forvaltningerne om det forventede forbrug for 2015. Oplysningerne vil indgå i den endelige budgetlægning af tilbagebetalt købsmoms for 2016.

6. Korrektioner indarbejdet i IC 2016

Nedenfor er oplyst korrektioner til udvalgenes budgettrammer, der indarbejdes med IC 2016.

6.1. Metro til Sydhavnen og Cityring

I budget 2015 blev der samlet afsat 400 mio. kr. (2014 p/l) til ekstraordinært ejerindskud i Metroselskabet I/S i 2016 mhp. øget robusthed i Cityringens langtidsbudget samt reduceret risiko i forhold til renteutviklingen og uforudsete udgifter i Cityringens anlægsfase. Et beløb på 137 mio. kr. er indskudt i 2014, mens restbeløbet på 263 mio. kr. skal betales i 2016. Restbeløbet vil blive fremskrevet pba. Metroselskabets faktiske finansieringsomkostninger. Beløbet finansieres ved årligt at reservere 40,4 mio. kr. (2016 p/l) af kommunens råderum i perioden 2016-2022, som indarbejdes i IC 2016.

I budget 2014 og 2015 blev det endvidere besluttet, at eventuel fremtidig reel kasse over det anbefalede niveau kan indgå i finansieringen af ovenstående og reducere trækket på råderummet. Opgørelsen af den reelle kasse finder sted i forbindelse med regnskabsafslutningen.

6.2. Kasseopbygning – anlægsperiodiseringer i tidligere budgetår

Når forvaltningerne i forbindelse med anlægsoversigten reperiodiserer rådighedsbeløbene fra det år, de oprindeligt blev budgetlagt, til det år, hvor projektet forventes at kunne gennemføres, reguleres rådighedsbevillingen med den forventede prisstigning. Dermed udhules det afsatte beløb ikke af prisudviklingen.

Ved reperiodiseringen i anlægsoversigten flyttes projekterne som regel længere ud i fremtiden, hvorfor der efter p/l-reguleringen vil være et større kassetræk i det nye budgetår, end kasseopbygningen bliver i det gamle budgetår. For at kompensere for denne negative påvirkning af den reelle kasse afsættes der i lighed med IC 2015 et beløb på kassen svarende til det nettokassetræk, der er fremkommet ved reperiodiseringerne af anlæg. Kasseopbygningen sfa. periodiseringssagerne i 2014 udgør netto 52,6 mio. kr. Tabellen nedenfor viser den deraf følgende kasseopbygning.

Tabel. Kasseopbygning i IC 2016

1.000 kr., løbende p/l	2016	2017	2018	2019
Kasseopbygning	42.000	4.561	5.990	0

6.3. Tjenestemandspensioner

Kommunen har udgifter til tjenestemandspensioner på både serviceområdet og forsyningsområdet (overførsler mv.). I 2016 forventes en samlet udgift på 1.171,0 mio. kr., fordelt med 970,2 mio. kr. på service og 200,8 mio. kr. på forsyning. Den forventede udgift betyder, at serviceområdet nedjusteres med 14,2 mio. kr. og forsyningsområdet nedjusteres med 2,4 mio. kr. i 2016 i forhold til det beløb, som ligger i budgetrammen for 2016. Den samlede nedjustering er baseret på en opdateret vurdering af udgiftsbehovet. Heri indgår, at estimatet for antallet af tjenestemænd er blevet nedjusteret en smule.

Tabel. Fordeling af budgetterede udgifter til tjenestemandspensioner

1.000. kr., løbende p/l	2016	2017	2018	2019
Service	970.216	1.007.897	1.046.973	1.087.513
Forsyning	200.750	201.546	202.598	203.656
I alt	1.170.966	1.209.443	1.249.571	1.291.169

6.4. Movia

Movia har i december 2014 udsendt basisbudgettet for 2016. Basisbudgettet viser en á conto betaling i 2016 på 354,2 mio. kr. Med en buffer på 10,0 mio. kr. afsættes der samlet 364,2 mio. kr., svarende til en stigning på 19,7 mio. kr. ift. vedtaget budget 2015.

Movias budget stiger på trods af effektiviseringer sfa. en lavere vækst i passagerindtægterne. Dette skyldes primært, at passagererne søger mod billigere billettyper end tidligere.

I Movias basisbudget for 2016 er herudover indregnet kendte bestillinger fra Københavns Kommune. Herunder stigende profiler på vedtagelser fra budget 2015 – ældrepakke, opgradering af linje 18 til A-bus, omlægning af linje 12 til Sallingvej samt styrket betjening af Krydstogtterminalen.

Tabel. Ændring i Movias budget

1.000. kr., løbende p/l	2016	2017	2018	2019
Movias budget i VB2015	344.506	345.601	351.853	351.853
Movias budget i IC 2016	364.232	365.327	371.579	371.579
Ændring i alt	19.726	19.726	19.726	19.726

Tabel. Forklaringer til ændring i Movias budget

1.000. kr., løbende p/l	2016	2017	2018	2019
Lavere vækst i passagerindtægterne	16.726	16.726	16.726	16.726
Buffer**	10.000	10.000	10.000	10.000
Stigende profiler fra effektiviseringer i budget 2015*	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Ændring i alt	19.726	19.726	19.726	19.726

Note: *Nedlæggelse af buslinje 11A samt besparelser fra busfremkommelighedsprojekter. Afdrag på internt lån vedr. merforbrug i 2014 finansieres ved at de stigende profiler indgår med 2,0 mio. kr. mindre i effektiviseringsstrategien for 2016. Dermed indgår der kun stigende profiler for 5,0 mio. kr. i 2016. **Bufferen er afsat på baggrund af usikkerhedsfaktorerne, der er forbundet med Movias budget.

Usikkerhed og videre proces

Basisbudgettet er behæftet med usikkerhed. Basisbudgettet vedrører en periode, der ligger 12-24 måneder ud i fremtiden. I den periode kan en række faktorer ændre sig som eksempelvis: Dieselpriiser, rente og passagerindtægter. Den afsatte bufferpulje på 10 mio. kr. skal ses i sammenhæng med denne usikkerhed.

Movias bestyrelse vedtog med den nye linjefordeling mellem kommuner og regioner og den nye finansieringsmodel at indfase ændringerne fra 2016 til 2018. Indfasningsmodellen skal tiltrædes enstemmigt af alle kommuner og regioner i Movias område, hvilket forventes endeligt afklaret senest august 2015. Hvis alle interessenterne ikke tiltræder ordningen, skal effekten indarbejdes fuldt ud i 2016, svarende til en forhøjelse på 18. mio. kr.

Movias bestyrelse 1. behandler Movias budget for 2016 i juni 2015. Med udgangspunkt i 1. behandlingen vil Økonomiforvaltningen foretage en opdateret vurdering af Movias budget ifm. augustindstillingen. Movias bestyrelse vedtager budgettet for 2016 i september 2015.

Endelig forventes åbningen af MetroCityringen i 2019 at medføre en væsentlig tilpasning af busnettet i København, herunder Movias økonomi. Det nærmere omfang af tilpasningen kendes endnu ikke. Borgerrepræsentationen forventes at tage stilling til en justering af busnettet i 2016.

Internt lån til merudgifter i 2014

I forbindelse med sagen om bevillingsmæssige ændringer behandlet af Borgerrepræsentationen 11. december 2014, blev der indarbejdet afdrag på et internt lån vedr. Movias forventede merforbrug i regnskab 2014.

Tilbagebetalingen af lånet skulle finansieres via stigende effektiviserings-profiler på busområdet fra 2016 og frem. Afdragene blev indarbejdet med finansiering på Økonomiudvalgets ramme. Dette rettes der op på i de budgetrammer, der udsendes med IC 2016.

Et eventuelt mindreforbrug på Økonomiudvalgets driftsramme i regnskab 2014 kan bruges til en tidlig afvikling af det interne lån til Movia.

6.5. Administrationsbidraget til Udbetaling Danmark (UDK)

Københavns Kommune betaler årligt et administrationsbidrag til Udbetaling Danmark (UDK).

Administrationsbidraget er opdelt i to, der er en betaling til udgifter indenfor baseline og udenfor baseline, hvor baseline refererer til den oprindelige business case for oprettelsen af UDK.

Der er ingen ændringer til opgørelsen af betalingen til UDK *indenfor* baseline. En pulje til korrektion af betalingen, der blev oprettet i august 2014 er overført til Kultur- og Fritidsforvaltningen, der står for betaling til og kontakt med Udbetaling Danmark.

Tabel. Betaling til UDK indenfor baseline

Mio. kr., 2016 p/l	2016	2017	2018
Betaling af UDK administrationsbidrag indenfor baseline - afsat i VB2015 under KFU	78,2	77,7	77,7
Overførsel af pulje fra ØU til KFU til korrektion af betaling, indenfor baseline	1,6	3,4	-21,2
Betaling af UDK administrationsbidrag indenfor baseline, i alt	79,9	81,1	56,5

Betalingen til UDK *udenfor* baseline bliver justeret varigt med i alt 0,7 mio. kr. i budgetrammerne for 2016 på grund af et nyt skøn for udgifterne, som Udbetaling Danmark har udarbejdet.

En korrektion af betalingen til UDK udenfor baseline på 0,3 mio. kr. i 2016 blev indarbejdet Kultur- og Fritidsudvalgets budgetrammer i forbindelse med sagen om Tekniske Ændringsforslag til budget 2016 (TÆF). Idet betalingen til UDK udenfor baseline er forbundet med usikkerhed og bliver justeret løbende, indarbejdes korrektionen i stedet i den pulje, der ligger under Økonomiudvalget.

Tabel. Betaling til UDK udenfor baseline

Mio. kr., 2016 p/l	2016	2017	2018
Budget til betaling af UDK administrationsbidrag udenfor baseline - afsat i VB2015 under ØU	5,6	5,6	5,7
Overførsel af korrektion fra TÆF til ØU fra KFU	0,3	0,4	0,3
Justering sfa. nye skøn fra Udbetaling Danmark	0,7	0,7	0,7
Betaling af UDK administrationsbidrag udenfor baseline	6,6	6,7	6,7

6.6. Fællesordninger og fællessystemer

Fællesordningerne og fællessystemerne er Københavns Kommunes tværgående ordninger, der administreres af Koncernservice.

Forvaltningernes betaling til forsikringsordningen, barselsfonden, den interne arbejdsskedeforsikring, lønkontrakt, driftsaftaler & fællessystemer samt fællessystemer i 2016 udgør i alt 462,8 mio. kr. Opkrævningen er fordelt mellem forvaltningerne pba. gældende fordelingsnøgler, jf. nedenstående tabel.

Tabel. Betaling til kommunens fællesordninger og fællessystemer i 2016

1.000. kr., 2016 p/l	Fællesordninger			Fællessystemer			I alt
	Forsikring ¹⁾	Arbejds- skade ¹⁾	Barselsfond ²⁾	Lønkontrakt ¹⁾	Driftsaftaler & fælles- systemer ¹⁾	Fælles- systemer ²⁾	
BUF	61.492	21.992	49.639	25.799	11.816	2.776	173.514
KFF	14.429	2.027	4.575	3.637	7.317	1.054	33.039
SOF	17.239	9.265	20.913	14.916	17.825	2.092	82.250
SUF	9.419	9.495	21.431	16.722	15.104	2.218	74.389
TMF	11.968	2.921	6.594	2.988	9.505	1.153	35.129
ØKF	5.846	3.498	7.895	2.613	13.358	5.895	39.105
BIF	2.259	2.541	5.736	2.487	10.779	1.246	25.048
Revisionen	10	28	64	26	45	4	177
Borger- rådgiveren	0	23	51	21	32	0	127
I alt	122.662	51.790	116.898	69.208	85.781	16.438	462.777

Note: 1) Betaling, der opkræves fra forvaltningerne. 2) Bevillingsfinansieret.

Opkrævningerne i 2016 er samlet set 7,3 mio. kr. lavere end i 2015. Dette skyldes, at opkrævningerne for forsikring øges som følge af ny ekstern forsikringsaftale, at opkrævningerne for arbejdsskade og barselsfond reduceres med hhv. 4,7 og 11,9 mio. kr. som følge af lavere forventede udgifter, samt at opkrævningen for lønkontrakten er 8,2 mio. kr. lavere end i 2015 pga. stigende profil på effektiviseringen af nyt lønsystem. Ændringerne på de enkelte ordninger beskrives nærmere nedenfor.

Tabel. Ændret betaling til kommunens fællesordninger og -systemer, IC 2016 ift. VB2015

1.000. kr., 2016 p/l	Fællesordninger			Fællessystemer			I alt
	Forsikring ¹⁾	Arbejds- skade ¹⁾	Barselsfond ²⁾	Lønkontrakt ¹⁾	Driftsaftaler & fælles- systemer ¹⁾	Fælles- systemer ²⁾	
BUF	8955	545	-5055	-3.074	0	0	1.371
KFF	1744	-685	-466	-433	0	0	160
SOF	5877	-404	-2130	-1.777	0	0	1.566
SUF	-795	-2406	-2182	-1.993	0	0	-7.376
TMF	3104	-597	-671	-356	0	0	1.480
ØKF	-1943	-493	-804	-311	0	0	-3.551
BIF	589	-629	-584	-296	0	0	-920
Revisionen	0	-10	-7	-3	0	0	-20
Borger- rådgiveren	0	-4	-5	-2	0	0	-11
I alt	17.532	-4.683	-11.904	-8.247	0	0	-7.302

Note: 1) Betaling, der opkræves fra forvaltningerne. 2) Bevillingsfinansieret.

Principper for håndtering af mer- og mindreforbrug

Fællesordningerne finansieres af samtlige forvaltninger. Opkrævningerne reguleres varigt i forbindelse med IC.

- Hvis der i indeværende år kommer afvigelser på ordningerne, så hæfter ordningerne på tværs.
- Hvis der er mindreforbrug på tværs af ordningerne indgår midlerne i overførselssagen.
- Hvis der er et udækket merforbrug på tværs af ordningerne optages et internt lån på den konkrete ordning.

Fordelingsnøglerne revurderes frem mod juniindstillingen med udgangspunkt i regnskab 2014, jf. beslutning i økonomikredsen den 19. december 2014.

Forsikringsordningen

Forsikringsordningen er en intern solidarisk ordning i Københavns Kommune, som omfatter forsikring af bygninger, løsøre, motorkøretøjer samt erhvervsansvar. I 2016 opkræves forvaltningerne 122,7 mio. kr. til forsikringsordningen. Dermed øges forvaltningernes betaling med 17,5 mio. kr. i forhold til 2015, jf. tabel 2.

Ændringen i forvaltningernes betaling skal ses i lyset af, at den nye eksterne forsikringsaftale for bygninger og løsøre indebærer årlige merudgifter for forsikringsordningen på 17,5 mio. kr. Aftalen trådte i kraft i 2015. Økonomiudvalget besluttede på møde den 13. maj 2015, at forvaltningernes betalinger som led i en overgangsordning – der

også omfattede konstateret mindreforbrug i barselsfonden – forblev uændret i 2015. Med IC 2016 indarbejdes den forhøjede opkrævning.

Koncernservice har i 2014 gennemført et økonomiprojekt på forsikringsområdet med henblik på bedre økonomistyring samt budgetlægning, jf. IC 2015. Budgettet for skadeområderne er i 2016 fastlagt efter en vurdering af det gennemsnitlige antal skader samt de gennemsnitlige udgifter.

Tabel. Budgetforudsætning for forventede skadeudgifter i 2016

Område	Antal skader	Gennemsnits-udgifter pr. skade	I alt
Løsøre	50	98,8	4.940
Motor	140	15,6	2.184
Ansvar	10	52	520
Bygning			22.450
Buffer			4.818
I alt			34.912

Den større præmieopkrævning i 2016 består dels af øgede opkrævninger på bygninger og løsøre på i alt 17,7 mio. kr., dels af en reduceret opkrævning på motorkøretøjer på 0,2 mio. kr. som følge af et fald i opkrævningsgrundlaget i 2014.

Der opkræves i 2016 i alt 14,6 mio. kr. i præmie vedrørende motorforsikring, 13,9 mio. kr. i præmie vedrørende løsøre samt 94,2 mio. kr. i præmie vedrørende bygninger, jf. nedenstående tabel.

Tabel. Oversigt over fordeling af præmieopkrævning for forsikringsordningen i 2016

1.000 kr., 2016-pl	Motor	Løsøre	Bygninger ¹⁾	I alt
BIF	351	225	1.683	2.259
BUF	1.827	6.768	52.897	61.492
KFF	560	2.665	11.204	14.429
SOF	2.172	1.326	13.741	17.239
SUF	1.239	1.685	6.495	9.419
TMF	6.150	682	5.136	11.968
ØKF (Inkl. Rev.)	2.330	525	3.001	5.856
I alt	14.629	13.876	94.157	122.662

1) KEjds fordelingsnøgle af husleje for 2014.

Selvrisiko

Selvrisiko er et instrument til at skabe incitament til skadeforebyggende tiltag. Den interne selvrisiko skal være fastsat således, at udgiften ved skader kan håndteres inden for en gennemsnitsinstitutions budget, og samtidig således, at der er et stærkt incitament for skadeforbyggende tiltag. Der er med

risikostyringspolitikken fastsat mindstebeløb for selvriskoen ved forskellige skadetyper, jf. tabel nedenfor.

Tabel. Selvrisiko efter skadetype, 2016

Skadetype	Selvrisiko (kr.)
Ansvar	20.000
Motor	7.000
Løsøre	20.000
Løsøre, brandskade	40.000
Bygning	50.000
Bygning, brandskade	100.000

Den højere selvrisiko ved brand gælder ikke for bygninger med automatisk brandalarmeringsanlæg (ABA-anlæg).

Den større selvrisiko for brandskader skønnes under antagelse af et gennemsnitligt skadesomfang at indebære merudgifter for forvaltningerne på i alt 0,7 mio. kr. årligt. Merudgiften fra den større selvrisiko vurderes at balancere med de udvidede dækninger i den nye risikostyringspolitik.

Forsikringsordningens interne lån

I 2016 afdrager forsikringsordningen 38,1 mio. kr. på ordningens interne lån og der afsættes 12,7 mio. kr. til konsolidering af kassen, jf. tabel nedenfor. Forsikringsordningens gæld forventes at være afviklet i 2017, hvorefter der i en årrække afsættes midler til konsolidering af ordningen.

Tabel. Forsikringsordningens akkumulerede gæld

1.000 kr., løbende p/l	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gæld/opsparing, primo året	-107.086	-56.321	-5.556	45.209	78.014	90.714
Afdrag vedtaget med IC 2014 sfa. skolebranden (2013)	13.290	13.290	13.290	10.130	-	-
Yderligere afdrag sfa. skolebranden 2013, skybrudssager 2011 og brand Kastanjehuset	24.775	24.775	24.775	24.775	-	-
Ændring i afdrag pba. tidligere års regnskaber	-	-	-	-14.800	-	-
Konsolidering af kassen	12.700	12.700	12.700	12.700	12.700	12.700
Gæld/opsparing, ultimo året	-56.321	-5.556	45.209	78.014	90.714	103.414

Arbejdsskade

Arbejdsulykker i Københavns Kommune administreres af et internt forsikringsselskab, Arbejdsskadesekretariatet. Ordningen følger et hvile-i-sig-selvprincip og ordningens forbrug fordeles solidarisk ud på

kommunens forvaltninger efter lønforbruget opgjort på hovedart 1 for regnskab 2013.

Udgifterne på arbejdsskadeområdet er mangeartet. Det er få større udgifter til enkeltsager og flere mindre udgifter til eksempelvis brilleskader, tandskader, lægeerklæringer, mv. Der er mange skadestyper, og sagsforløb kan variere meget fra sagstype til sagstype. Begrebet ”arbejdsskade” er et dynamisk begreb, der løbende redefineres af domstolene. Ændring i retspraksis øger typisk udgifterne til området uden, der nødvendigvis sker en stigning i antal ulykker.

Ordningens udgifter fordeler sig som angivet i nedenstående tabel.

Tabel. Udgifter til arbejdsskadeordningen

1.000 kr., 2016 p/l	Gns. 2011- 2013	FR2014	B2015	B2016
Skadeudbetalinger og behandlinger	37.987	32.119	38.041	36.728
Administrationsudgifter, staten	4.612	5.335	5.813	5.813
Intern Administration, KK	5.111	2.369	2.371	2.251
Buffer	-	-	10.200	7.000
I alt	47.709	39.824	56.425	51.791

Det forventede forbrug i 2016, udgør 51,8 mio. kr. Det er reduktion på 4,7 mio. kr. i forhold til Budget 2015. Det skyldes en af to afgifter, som blev indført med ”Lov om afgift af bidraget til Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring og af arbejdsulykkesserstatninger m.v.” som trådte i kraft 1. januar 2013. Afgifterne opkræves centralt hos forvaltningerne via ATP, og KS betaler således ikke, som hidtidig antaget den samlede afgift på vegne af Københavns Kommune. Den ene af disse afgifter er allerede håndteret i IC 2015.

Kammeradvokaten afgav i sommeren 2014 en redegørelse om Arbejdsskadestyrelsens (ASK) praksis, og der forventes på baggrund af denne, øgede udgifter til Arbejdsskadeområdet i 2015. Det kan konstateres, at Arbejdsskadestyrelsens sagsbehandling derfor også bærer præg af stort arbejdspress, der skaber længere sagsbehandlingstid for nye aktuelle sager.

Budget 2015 indeholder med reference til disse forhold en buffer på 10 mio. kr. (2015 p/l). Det forventes at trykket fra de interne forhold i ASK er blevet mindre i 2016, hvorfor bufferen dette år, er reduceret til 7,0 mio. kr.

KS er fortsat i gang med en indgående analyse af området og vil indarbejde eventuelle ændringer til budget 2016 i juniindstillingen.

Barselsfonden

Københavns Kommunes Barselfond er en central administreret fond, som alle syv forvaltninger bidrager til. Formålet med fonden er, at refundere og udligne forvaltninger og institutioners merudgifter til vikardækning under ansattes barselsorlov. Vedtaget budget for Barselsfondens i 2015 udgjorde 112,5 mio. kr. inkl. en buffer på 5 % svarende til 5,4 mio. kr. Budgettet for 2015 blev reguleret i forbindelse med augustindstillingen.

I prognosen for barselsfonden 2016 forventes en faldende fertilitet svarende til 1 % færre fødsler. Desuden ses et fald i antallet af normeringer i Københavns Kommune. Begge faktorer medfører, at forventningen for 2016 er lavere end 2015. Nedenfor ses en tabel over budgettet for 2016.

Tabel. Budgetterede udgifter, barselsfonden

Skadetype	Selvrisko, 1.000 kr.
Forvaltningerne	91.024
Selvejende institutioner	15.247
Buffer på 10 pct.	10.627
Budget 2016	116.898

Estimatet er behæftet med en række usikkerheder.

- Prognosemodellen er baseret på fertiliteten for 2013, da tallet for 2014 endnu ikke kendes.
- Udviklingen af medarbejdere i Københavns Kommune er behæftet med stor usikkerhed.
- Regnskabsresultatet for 2014 er endnu ikke afsluttet.

Som følge af ovennævnte usikkerheder øges bufferen fra 5 % til 10 %. Budgettet for barselsfonden reduceres i 2016 med 11,9 mio. kr. fra 128,8 mio. kr. til 116,9 mio. kr.

Lønkontraktsekretariatet

Lønkontraktsekretariatet omfatter kommunens ordninger for lønsystemer og vagtplan. Optrækningerne på lønkontraktområdet omfatter udover udgifter til drift og administration af lønsystemet, udgifter til vedligehold, administration og licenser til Vagtplan.

Forvaltningernes betaling til Lønkontraktsekretariatet reduceres i 2016 med 8,2 mio. kr. ift. VB2015 pga. den stigende profil på effektiviseringen som følge af nyt lønsystem (BR 12/12-2013, pkt. 77).

I augustindstillingen for budget 2015 blev 4,7 mio. kr. (2016-pl) af effektiviseringen i 2015 udskudt til 2016 som følge af forsinkelse af nyt økonomisystem. Effektiviseringen i VB 2015 var herefter på 5,8 mio. kr.

I december 2014 vedtog BR ”Etablering af program for København Kommunes Arbejdsplansystem (KAS), nyt lønsystem samt hjemtagelsen af lønanvisningsopgaven” (BR 11/12-2014, pkt. 7), hvor der bl.a. optages nyt internt lån, med afdrag på 1,4 mio. kr. i 2016-18 til finansiering af nyt lønsystem. I tabellen nedenfor fremgår den nuværende profil for effektiviseringen:

1.000 kr., løbende p/l	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Oprindelig profil	-10.477	-15.306	-15.306	-15.306	-15.306	-15.306	-15.306	-17.160
Justeret profil i august-indstillingen 2015	4.684							
Profil i VB 2015	-5.794	-15.306	-15.306	-15.306	-15.306	-15.306	-15.306	-17.160
Justeret sfa. tillægsbevilling (BR 11/12-2014, pkt. 7)		1.427	1.427	1.427				
Nuværende profil	-5.794	-13.879	-13.879	-13.879	-15.306	-15.306	-15.306	-17.160
<i>Marginal ændring ift. året før</i>		-8.247	0	0	-1.456	0	0	-1.891

Tabel. Profil på effektivisering som følge af nyt lønsystem

Årsagen til stigningen i besparelsen i 2019 skyldes bortfald af det nævnte afdrag til internt lån på 1,4 mio. kr. om året, og i 2022 bortfalder ligeledes et internt lån på 1,8 mio. kr. om året. Udgifterne til afdragene er indregnet i opkrævningen til Lønkontraktsekretariatet.

Fællessystemer og driftsaftaler

Fællessystemerne og driftsaftaler omfatter driftsaftalen, herunder Mainframe-løsningerne og en række fællessystemer. Fællessystemerne omfatter dels følgende systemer, hvor der i 2013 er foretaget en omlægning til bevillingsmæssig finansiering for forvaltningerne: KKnet, Schultz Lovsystem, Budgetweb, kk.dk, Sitecore Foundry, Doc2Archive og Lis-driftsaftale (Rubin).

Dels følgende systemer, som Koncernservice afregner aktivitetsbaseret med forvaltningerne: eDoc, ESB, eIndkomst, AD/Exchange, Secure Business Mail, ZI-systemet, eBoks og eBlanket. Da systemerne er aktivitetsbaseret, kan der forekomme ændringer i de endelige betalinger til systemerne (jf. BR d. 15. nov. 2012, 2012-141849, bilag 4). Listen over systemerne er ikke udtømmende. Således afregnes udgifterne til en række systemer særskilt, eller der er aftalt bevillingsmæssige korrektioner. Det gælder

bl.a.: Navision med TMF, KMD-systemer og KØR under tillægsaftalen med ØKF.

Der er på fællessystemer og driftsaftale indarbejdet en effektivisering på 9,8 mio. kr. i vedtaget budget 2015 som følge af den nye aftale om drift af mainframe og vedligehold af kommunens mainframesystemer.

På området for fællessystemer er forudsat en effektivisering på Schultz Lovsystem på 0,6 mio. kr., som er indarbejdet i Koncernservices rammer i forbindelse med Effektiviseringsstrategi 2015. Forvaltningernes betaling hertil er uændret i 2016.

6.7. Udgifter til selvrisiko

Når der opstår en skade på én af kommunens bygninger, er der en selvrisiko på 50.000 kr. jf. kommunens forsikringsordning. For de bygninger som ejes af Københavns Ejendomme, dækkes udgifterne til selvrisiko af Grundbudgettet til vedligeholdelse. Selvrisikoen blev i 2011 hævet fra 7.000 kr. pr. skade og det har medført, at den større andel af Grundbudgettet til vedligeholdelse går til at dække selvrisikoen på skader, frem for til ordinære vedligeholdelsesopgaver. Merudgiften på Grundbudgettet til vedligeholdelse er estimeret til 5,6 mio.kr. (2015 p/l) i 2015, baseret på gennemsnit for årene 2012 og 2013. For at undgå en udhuling af Grundbudgettet til vedligeholdelse besluttede Økonomiudvalget den 4. marts 2014 (punkt 2), at merudgiften skulle opkræves via huslejen fra 1. januar 2015 og frem.

Økonomikredsen fik d. 24. oktober 2014 forelagt en indstilling, hvoraf det fremgik, at der i IC 2016 vil være et opdateret skøn for opkrævningen i 2016. I indstillingen var skønnet for opkrævningen i 2016 10,1 mio. kr. Efter opgørelse af de faktiske udgifter i 2014 har Københavns Ejendomme opgjort, at opkrævningen i 2016 vil være 9,1 mio. kr. baseret på et gennemsnit af udgifterne i årene 2012-2014. Det svarer til en stigning på 3,5 mio. kr. fra 2015 til 2016. Stigningen skyldes primært skybruddet den 30. august 2014, samt at selvrisikoen vedrørende brandskader stiger fra 50.000 kr. til 100.000 kr. i 2016. Da intentionen i Økonomiudvalgets beslutning var at undgå en udhuling af Grundbudgettet til Vedligeholdelse, vil Københavns Ejendomme i 2016 opkræve i alt 9,1 mio. kr. hos forvaltningerne via huslejen. Forvaltningerne er orienteret herom. Opkrævningen forventes at ske i marts 2016 hos den enkelte lejer.

Baseret på fordelingen af de samlede forsikringsudgifter i 2014 vil fordelingen af de 9,1 mio. kr. på forvaltninger være som vist i tabellen nedenfor. Den endelige fordeling vil være afhængig af eventuelle ændringer i lejemaal i løbet af 2015 og de første måneder af 2016. Opkrævningen vil blive annonceret via Ejendomsportalen umiddelbart forud for opkrævning i 2016.

Tabel. Opkrævning sfa. forhøjet selvrisko 2016

Forvaltning	Fordeling af forsikringsudgifter i 2014	Forventet opkrævning af selvrisko i 2016, kr., 2016 p/l
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen	2 %	136.360
Børne- og Ungdomsforvaltningen	59 %	5.336.220
Kultur- og Fritidsforvaltningen	14 %	1.299.965
Socialforvaltningen	11 %	990.882
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen	7 %	672.709
Teknik- og Miljøforvaltningen	3 %	245.448
Økonomiforvaltningen	5 %	409.080
Hovedtotal	100 %	9.090.664

Der vil ikke ske yderligere reguleringer af beløbet, som opkræves via huslejen til at dække merudgifter til selvrisko, med mindre der besluttet en ændring i selvriskobeløbet pr. skade, jf. Økonomiudvalgets beslutning den 4. marts 2014, punkt 2, tredje at-punkt.

6.8. Salgsreservationsleje

Der er afsat en pulje til salgsreservationsleje på 25 mio. kr. i 2016. Puljen afsættes i henhold til principperne for salgsreservationsleje, som blev besluttet i forbindelse med budget 2014. Det er nødvendigt at afsætte puljen for at kunne realisere den budgetterede indtægt fra salg af rettigheder i 2016. I forbindelse med, at ejendomme sættes til salg, anvendes puljen til at kompensere Københavns Ejendomme for afholdte udgifter samt manglende indtægter på de pågældende ejendomme. I forbindelse med regnskabet vil puljen blive reguleret på baggrund af det faktiske behov.

I budgetaftalen for 2015 blev parterne enige om samlokalisering og en totalrenovering af kontorejendommen Ottiliavej 1-3. Forventningen er, at de kommunale lejere flytter ind i 2. kvartal 2017. Københavns Ejendomes indtægtskrav på Ottiliavej dækkes i 2015, 2016 og 1. halvår af 2017 af salgsreservationslejepuljen.

6.9. Genetablering af investeringspuljerne til effektiviseringsstrategien

I forbindelse med udmøntningen af effektiviseringsstrategien for 2015 blev alle midlerne i investeringspuljerne på service og anlæg i perioden 2015-2018 udmøntet. Puljerne på i alt 200 mio. kr. genetaberes med IC 2016. Der afsættes således 40 mio. kr. på styringsområdet service og 160 mio. kr. på styringsområdet anlæg i 2016. Se også kapitel 3 vedrørende effektiviseringsstrategien.

6.10. Puljer afsat med finansloven for 2014 og 2015

Med finansloven for 2014 og 2015 indgik en række puljer til

- Løft til ældreområdet
- Klippekort til ældrepleje
- Flere pædagoger
- Inklusion i folkeskolen
- Styrket tidlig indsats overfor sårbare familier

Nedenfor redegøres for håndtering af de enkelte puljer:

Pulje vedr. løft af ældreområdet

Med finansloven for 2014 blev der vedtaget et varigt løft af ældreområdet på samlet 1,0 mia. kr. årligt, som fordeles pba. kommunernes andel af ældre. Københavns Kommunes andel heraf blev udmøntet i forbindelse med Budgetaftale 2015 for 2016 og frem på baggrund af fordelingsnøglen for ældrepulje i 2015. Denne fordeling vil blive opdateret i 2016. Når fordelingen af ældrepulje for 2016 udmeldes af ministeriet i foråret vil Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indarbejde eventuelle justeringer af indsatserne i budgetforslag 2016.

Klippekort til ældrepleje

Med finanslov 2015 blev der afsat en pulje til et klippekort til en halv times ekstra ugentlig hjemmehjælp med henblik på at styrke livskvaliteten for de svageste hjemmehjælpsmodtagere. Modellen er inspireret af Københavns Kommunes klippekortordning. Der er afsat 75 mio. kr. i 2015 og 150 mio. kr. årligt fra 2016 og frem. Københavns kommunes andel heraf udgør 4,4 mio. kr. i 2015 og 8,8 mio. kr. i 2016. Fra 2017 overgår midlerne til kommunernes bloktilskud. Der er ansøgningsfrist til ministeriet den 18. februar 2015. Da Københavns Kommune allerede har afsat midler til en varig klippekortsordning i forbindelse med udmøntningen af ældrepulje 2014, vil der med midlerne afsat i finanslov 2015 blive frigjort 4,4 mio. kr. i 2015 og 8,8 mio. kr. i 2016 fra ældrepuljemidlerne. Omprioriteringen af de frigivne ældrepuljemidler vil blive forelagt Borgerrepræsentationen.

Pulje til flere pædagoger

Med finansloven for 2015 blev der vedtaget et varigt løft af børneområdet med 250 mio. kr. årligt. Puljen er konstrueret på den måde, at der for årene 2015 og 2016 på forhånd er reserveret et beløb, svarende til andelen af 0-5 årige, som hver enkelt kommune kan søge om. Ansøgningen omfatter midler i både 2015 og 2016 og puljen udmøntes i marts 2015. For Københavns Kommune udgør beløbet i både 2015 og 2016 31,04 mio. kr. (2016 p/l). Borgerrepræsentationen vil efterfølgende tage stilling til den nærmere anvendelse af midlerne. Fra 2017 overgår midlerne permanent til kommunernes bloktilskud.

Pulje til inklusion i folkeskolen

Med finansloven for 2015 blev der afsat en pulje til styrkelse af indsatsen for øget inklusion i folkeskolen på 25 mio. kr. årligt i 2015-2017. Kommunerne kan søge om midler fra puljen. Midlerne skal supplere kommunernes igangværende inklusionsindsats og kan indgå i kommunernes samlede prioritering og planlægning i form af inklusionshandlingsplaner mv. Ministeriet har endnu ikke offentliggjort nærmere vejledning eller proces for udmøntningen.

Pulje til styrket tidlig indsats overfor sårbare familier

Med finansloven for 2015 blev der afsat 50 mio. kr. årligt i 2016-2017 og 75 mio. kr. i 2018 til en styrket sundhedsplejeindsats overfor børn af udsatte og sårbare forældre. Midlerne udmøntes på baggrund af en national handlingsplan, der udarbejdes i løbet af 2015.

6.11. Forsinkelse af forskningscenter for velfærdsteknologi

Med budgetaftale 2014 blev der afsat 1,6 mio. kr. i årlig drift fra 2014 til 2018 til etablering af et forskningscenter indenfor velfærdsteknologi i samarbejde med Københavns Universitet og Danmarks Tekniske Universitet. KU og DTU har imidlertid været udfordret ift. at få deres bevillinger endeligt på plads, hvorfor igangsættelsen af initiativet er blevet forsinket 1 år. Med 1. sag om bevillingmæssige ændringer i 2014 blev 1,6 mio. kr. flyttet fra 2014 til 2018. Med IC 2016 flyttes de 1,6 mio. kr. fra 2018 til 2019, da midlerne rettelig skal ligge i 2019.

6.12. Fremskrivning af udgifter til Landsbygefondsprojekter

Idet anlægsbygefondsprojekter har samme karakteristika som anlægsprojekter, vil udgifterne til disse projekter fremadrettet blive fremskrevet i budgettet. Denne ændring medfører øgede udgifter til området på 0,7 mio. kr. i 2016.

6.13. Omplacering af landsbygefondsmidler vedr. Sølund

Med budgetaftale 2015 blev der afsat midler til den vedtagne model for det fremtidige Sølund, herunder blev der bl.a. afsat 16,5 mio. kr. til indskud i landsbygefonden i 2017 vedrørende 30 pct. ungdomsboliger. Midlerne flyttes i forbindelse med IC 2016 fra

Sundheds- og Omsorgsudvalget til Økonomiudvalget, som også administrerer de resterende puljer afsat til det fremtidige Sølund.

6.14. Varige driftsmidler til aspergersboliger på Sølund

I budgetaftale 2015 blev det besluttet, at der med IC 2016 skulle afsættes varige driftsmidler til driften af de besluttede asperbergersboliger på Sølund. Derfor afsættes der 6,5 mio. kr. fra 2020 og frem på service til driften af de nye boliger. Midlerne afsættes i Økonomiudvalgets ramme indtil boligerne er klar til at blive taget i brug.

6.15. Ungdomsboligbidrag og grundskyldstilskud til ungdomsboliger

I budget 2015 blev der afsat 67,3 mio. kr. (2015 p/l) i grundkapital i 2015 til opførelse af op til 625 nye ungdomsboliger. Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer, at opførelsen af boligerne vil have varige afledte driftsudgifter fra 2017 og frem i form af kommunens tilskud til husleje (ungdomsboligbidrag samt grundskyldstilskud). Til at håndtere disse udgifter indarbejdes der, i lighed med budget 2014, med IC 2016 en pulje under Økonomiudvalget med varige driftsmidler, der løbende vil blive udmøntet i takt med færdiggørelsen af ungdomsboligerne. Niveauet for de afledte driftsudgifter er angivet i nedenstående tabel på baggrund af Teknik- og Miljøforvaltningens vurdering.

Tabel. Ungdomsboligbidrag og grundskyldstilskud

1.000 kr., 2016 p/l	2017	2018	2019	2020 og frem
Ungdomsboligbidrag	201	402	603	804
Grundskyldstilskud	638	1.275	1913	2.550

Økonomiforvaltningen er i dialog med Teknik- og Miljøforvaltningen med henblik på den fremadrettede håndtering af afledte driftsudgifter ifm. afsættelse af midler til kommunal grundkapital.

6.16. Varige driftsmidler til forskønnelsen af Amagerbrogade

I budget 2015 blev der afsat midler til forskønnelse af Amagerbrogade. I forbindelse med beslutningen blev der kun afsat driftsmidler frem til 2018. Idet der er varige vedligeholdelsesudgifter til anlægsprojektet, afsættes der 0,3 mio. kr. på service fra 2019 og frem. Midlerne afsættes i Økonomiudvalgets ramme, indtil anlægsprojektet er klar til at blive taget i brug.

6.17. Varige driftsmidler til metrotoiletter

I budget 2015 blev der afsat 31,4 mio. kr. (2015 p/l) til forbedring af byrummene omkring de nye metrostationsforpladser, herunder indkøb og opsætning af 7 handicaptolletter, der forventes taget i brug i 2019. For at imødekomme det fremtidige behov for afledte driftsmidler indarbejdes der under Økonomiudvalget 0,7 mio. kr. årligt (2016 p/l) fra 2019 og frem, som efterfølgende udmøntes til Teknik- og Miljøudvalget i takt med færdiggørelsen af toiletterne.

6.18. Ændrede driftsmidler til cykelpakke

I Budget 2015 blev der afsat 72,2 mio. kr. (2015 p/l) til etablering af en række nye cykelforbindelser. I forbindelse hermed blev der afsat afledte driftsudgifter til vedligeholdelse (Æ61). Teknik- og Miljøforvaltningen har i den efterfølgende kvalitetssikring nedskrevet behovet for vedligeholdelse til cykelpakken, hvorfor puljen med afledte driftsudgifter nedskrives i overensstemmelse hermed. Der afsættes 0,15 mio. kr. i 2016, 0,29 mio. kr. i 2017 og 0,55 mio. kr. varigt fra 2018 og frem.

Tabel. Korrektion af afledte driftsudgifter til cykelpakken

1.000 kr., 2016 p/l	2016	2017	2018 og frem
Æ61 - oprindelig	306	581	1091
Æ61 - korrigeret	153	291	546
Korrektion	-153	-290	-545

6.19. Mindreindtægter kolonihaver

Med budget 2015 blev der afsat finansiering til Københavns Ejendommers mindreindtægter fra husleje fra kolonihaver i 2015-2018. Det blev samtidig aftalt, at konsekvensen for 2019 og frem indarbejdes med IC 2016. Tabellen nedenfor angiver de indarbejdede beløb.

Tabel. Mindreindtægter kolonihaver

1.000 kr., 2016 p/l	2019	2020	2021	2022	2023 og frem
Færre indtægter fra kolonihaver	10.323	12.629	12.630	12.635	12.633

6.20. Varig udisponeret anlægsramme i Koncernservice

Koncernservice har i forbindelse med indmeldingerne til kommunens anlægsoversigt kunne konstatere, at de har en varig udisponeret anlægsramme. Derfor ændres Koncernservices anlægsramme under Økonomiudvalget med -0,7 mio. kr. i 2016, -0,6 mio. kr. i 2017, -1,5 mio. kr. 2018, 0,5 mio. kr. i 2019 og -0,7 mio. kr. i 2020 og frem.

6.21. Varig udisponeret anlægsramme i Økonomiforvaltningen

Økonomiforvaltningen har i forbindelse med indmeldingerne til kommunens anlægsoversigt kunne konstatere, at de har en varig udisponeret anlægsramme. Derfor nedjusteres Økonomiforvaltningens anlægsramme under Økonomiudvalget med 2,0 mio. kr. fra 2017 og frem.

6.22. Arealleje Amager Strandvej 3

Som led i erhvervelsen af grunden Amager Strandvej 3, godkendt af Borgerrepræsentationen d. 31. oktober 2013, indgik, at Teknik- og Miljøforvaltningen flyttede vintertjenesten fra Herjedalgade 3 til førnævnte areal med kontraktmæssig ikrafttrædelse per 1. juli 2014. Jf. principperne for arealleje, godkendt af Borgerrepræsentationen d. 22. august 2013, betød dette i udgangspunktet, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal afholde udgifter til betaling af leje. I den specifikke sag er det Økonomiforvaltningens vurdering, at der grundet det længerevarende forhandlingsforløb omfattet af forskelligartede regelsæt for arealleje skal ske en kompensation for lejeudgifter forbundet med Amager Strandvej 3.

Kompensationen for lejeudgifter i 2014 (fra 1. juli 2014) og 2015, svarende til hhv. 0,63 mio. kr. i 2014 og 1,26 mio. kr. i 2015 (2016 p/l), vil blive håndteret i første sag om bevillingsmæssige ændringer i 2015 ved finansiering fra Økonomiudvalgets pulje til uforudsete udgifter. Kompensationen for 2016 og frem vil blive indarbejdet i Teknik- og Miljøudvalgets rammer ved godkendelse af IC 2016. Teknik- og Miljøudvalgets rammer er således blevet løftet med 1,3 mio. kr. fra 2016 og frem.

6.23. Budgetkorrektioner indarbejdet i IC 2016 som følge af beslutninger i Borgerrepræsentationen

Siden vedtagelsen af budget 2015 er der i Borgerrepræsentationen vedtaget en række beslutninger, der påvirker budget 2016 og overslagsårene 2017-2019. Disse beslutninger er indarbejdet i udvalgenes rammer. I bilag 6 er beslutningernes påvirkning af budget 2016 opgjort.

7. Tidsplan for budgetprocessen

7.1. Tidsplan for det videre budgetarbejde

Af nedenstående tabel fremgår de overordnede frister for processen for budget 2016.

Tidsplanen er i sin helhed vedlagt som bilag 5.

Tabel. Tidsplan budget 2016

Dato	Aktivitet
27. og 28. januar 2015	Budgetseminar for ØU
28. januar 2015	ØU behandler indkaldelsescirkulæret for budget 2016 (IC 2016) herunder processen for Effektiviseringsstrategi 2016
6. marts 2015	Demografireguleringer udsendes til forvaltningerne til kontrol
21. april 2015	ØU behandler indstilling om regulering af budgetrammerne for 2016 (demografitilpasninger)
4. maj 2015	Frist for udvalgenes indsendelse af budgetbidrag til ØKF samt forvaltningsspecifikke effektiviseringsforslag
9. juni 2015	ØU behandler juni-indstillingen samt forelæggelse af forvaltningsspecifikke effektiviseringsforslag
Primo juni 2015	Økonomiaftale ml. KL og regeringen vedr. kommunernes økonomi i budget 2016
24. juni 2015	Frist for aflevering af udvalgenes tilrettede budgetbidrag til ØKF
18. og 19. august 2015	Budgetseminar for ØU
19. august 2015	ØU 1. behandler budgetforslag 2016
27. august 2015	BR 1. behandler budgetforslag 2016
14. september 2015	Frist for ændringsforslag til budgetforslag 2016
22. september 2015	ØU 2. behandler budgetforslag 2016
23. september 2015	Frist for underændringsforslag til budgetforslag 2016
29. september 2015	Afstemningsprogram med indarbejdede underændringsforslag forelægges Økonomiudvalget
1. oktober 2015	BR 2. behandler budgetforslag 2016

7.2. Redegørelse vedrørende integrationsindsats

Som i de foregående budgetår og hjemlet via Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets forpligtelser i Styrelsesvedtægten § 20, stk. 4 til at følge op på den tværgående integrationspolitik vil udvalgene skulle redegøre for deres integrationsindsats, herunder status på målopfyldelse og økonomi. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil gå i dialog med de øvrige forvaltninger herom.

8. Formelle retningslinjer for udvalgenes udarbejdelse af budgetbidraget

8.1. Overholdelse af Københavns Kommunes bevillingsregler

Københavns Kommunes gældende bevillingsregler er vedtaget af Borgerrepræsentationen i forbindelse med budgetvedtagelsen for 2015. Bevillingsreglerne er optrykt i det vedtagne budget 2015 og kan findes på kommunens interne budgethjemmeside:

http://okf.kkintra.kk.dk/sites/okf.ks-lamp-aegirtst01.ks.kk.dk/files-shared/media-root/Bevillingsregler%202015_1.pdf

I udarbejdelsen af budgetbidrag skal udvalgene overholde rammen for hvert af de tre styringsområder:

- Service
- Anlæg
- Overførsler mv.

Udvalgene skal fordele midlerne på hvert styringsområde på bevillinger. Hvis et udvalg ønsker en anden opdeling af bevillinger end i 2015, skal Økonomiforvaltningen kontaktes.

Af nedenstående tabel fremgår kommunens regler for bevillingsbindinger.

Tabel. Bevillingsregler

Styringsområde	Ændringer som fagudvalg selv kan beslutte	Ændringer som skal godkendes af ØU/BR
Service	Fagudvalget og forvaltning kan selv beslutte omflytninger inden for en bevilling.	ØU/BR skal altid godkende omflytninger mellem bevillinger. Der kan ikke gives tillægsbevillinger til service uden tilhørende servicemåltal.
Overførsler mv.	Fagudvalget og forvaltning kan selv beslutte omflytninger inden for en bevilling. Undtaget er omplaceringer og nye forbrugsaktiviteter, der vedrører aktivitetsbestemt medfinansiering (funktion 4.62.81) og omplaceringer der påvirker særligt dyre enkeltsager (funktion 5.22.07).	ØU/BR skal altid godkende omflytninger mellem bevillinger. ØU/BR skal godkende omplaceringer og nye forbrugsaktiviteter, der vedrører aktivitetsbestemt medfinansiering (funktion 4.62.81) og omplaceringer der påvirker særligt dyre enkeltsager (funktion 5.22.07).

Styringsområde	Ændringer som fagudvalg selv kan beslutte	Ændringer som skal godkendes af ØU/BR
		Der kan som udgangspunkt ikke foretages omflytning af midler fra overførsler mv. til service og anlæg, idet der gælder særlige regler for overførselsadgangen på området.
Anlæg		Omflytning mellem anlæg og drift skal godkendes af ØU/BR. ØU/BR skal give en særskilt anlægsbevilling til anlægsprojekter.
Finansposter		ØU/BR skal altid godkende omflytninger mellem øvrige bevillinger og finansposter.

Københavns Kommune anvender et nettobevillingsprincip. Tilsvarende er der en høj grad af decentralisering i bevillingsniveauet i kommunen, som skal sikre muligheden for at prioritere inden for de enkelte bevillinger, dog med de bindinger, der følger af kommunens budgetmodel, jf. bevillingsreglerne

8.2. Forsikringer og arbejdsulykke

Forudsætningerne for forsikringer og arbejdsskadeulykker i Københavns Kommune vil blive fremsendt i forbindelse med skabeloner og retningslinjer for budgetforslag 2016, som udsendes efter den politiske behandling af IC 2016. Udvalgenes budgetforslag skal tage højde for disse forudsætninger i forbindelse med deres budgetlægning

8.3. Pris- og lønfremskrivningssatser for budgetforslag 2016

I nedenstående er angivet de generelle forudsætninger til budgetforslaget for 2016:

De generelle forudsætninger vedrører:

- Pris- og lønfremskrivning (P/L)
- Satsreguleringsprocent
- Intern rente

Pris- og lønfremskrivning (p/l)

Den indarbejdede pris- og lønfremskrivning i budget 2016 bygger på KLs seneste skøn, som er baseret på det aftalte niveau i kommuneaftalen for budget 2015.

Tabel. Seneste skøn for pris- og lønfremskrivning og satsreguleringsprocent i budget 2016

Budget 2016	Pris	Løn	Sammen- vejet p/l	Anlægs p/l	Satsregule- ring	Regions p/l
Pct.	1,89	2,0	2,0	1,3	1,5	1,7

I budgetoverslagsårene er KLs skøn for pris- og lønfremskrivningen identisk med fremskrivningen til 2016.

Pris og løn anvendes til at fremskrive serviceudgifterne fra vedtaget budget 2015 mens den sammenvejede p/l anvendes til at fremskrive servicekorrektionerne fra budget 2015.

Satsreguleringsprocenten skal anvendes ved budgettering af de efterspørgselsstyrede overførsler.

Regionernes p/l (ekskl. medicin) anvendes til at fremskrive udgifterne til kommunal medfinansiering.

Intern rente

Den interne rente anvendes bl.a. til at udregne den årlige ydelse på interne lån. Den interne rente i Københavns Kommune fastsættes på baggrund af Økonomi- og Indenrigsministeriets skøn for den 10-årige statsobligation i budgetåret tillagt 1 pct. Økonomi- og Indenrigsministeriets nuværende skøn for 2016 er 1,6 pct., hvorfor Københavns Kommunes interne rente fastsættes til 2,6 pct. i 2016.

Vejledning til beregning af afdrag på interne lån kan erhverves hos Center for Økonomi i Økonomiforvaltningen.

8.4. Korrektioner som indgår i udvalgenes budgetbidrag

For at sikre en ens praksis skal udvalgene medtage alle de korrektioner, der er vedtaget af Borgerrepræsentationen til og med den 26. marts 2015 i budgetbidraget.

Herudover vil Børne- og Ungdomsudvalgets, Sundheds- og Omsorgsudvalgets og Socialudvalgets demografiregulering blive indarbejdet på baggrund af beregningerne af demografireguleringen, som foregår i starten af marts. Demografireguleringen forelægges dog først Økonomiudvalgets behandling den 21. april.

Økonomiforvaltningen vil den 27. marts. udsende korrigerede budgettrammer, som forvaltningerne skal anvende til at udarbejde budgetbidraget på baggrund af.

8.5. Principper for budgetlægning af hovedkonto 8 (balanceforskydninger)

Ved budgetlægningen af hovedkonto 8, skal Borgerrepræsentationen ifølge Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og

Regnskabssystem for kommuner tage bevillingsmæssig stilling til de funktioner, som vedrører langsigtede tilgodehavender og langsigtet gæld. De øvrige funktioner skal der ikke tages bevillingsmæssig stilling til, da de kun har en finansiel funktion i budgettet. Københavns Kommunes principper for budgetlægning af hovedkonto 8 skal afspejle disse principper. Principperne er gengivet nedenfor.

Principper

Generelt bør Københavns Kommunes forbrug afspejle kommunens indtægts- og formueforhold. Derfor budgetlægges alle driftsindtægter og driftsudgifter på hovedkonto 0-7 samt de langsigtede balanceforskydninger og forskydninger i den langfristede gæld på hovedkonto 8.

Forskydninger i de kortfristede tilgodehavender og den kortfristede gæld afspejler som regel blot tilfældige forskydninger i betalingsmønstre. Selvom disse forskydninger kan være store, har de ikke betydning for, hvor mange midler der på sigt er til rådighed til forbrug. De har derimod betydning for kommunens likviditet på et givent tidspunkt, men har som udgangspunkt ingen effekt for likviditeten over en årrække. Forskydninger i de kortfristede tilgodehavender og den kortfristede gæld skal derfor som udgangspunkt ikke budgetlægges eller indgå i beregningen af det økonomiske råderum. Kun i særlige situationer, hvor der er tale om et væsentligt beløb, der med stor sandsynlighed vil påvirke kommunens kortfristede likviditet, eller beløb der er truffet særskilt politisk beslutning om, skal dette indgå i årsbudgettet.

Københavns Kommune følger derfor Økonomi- og Indenrigsministeriets regelsæt og giver bevillinger til funktionerne

- 8.32.20-8.32.27 (Forskydninger i langfristede tilgodehavender)
- 8.55.63-8.55.79 (Forskydning i langfristet gæld).

Der afgives driftsbevillinger til

- kreditsiden (afdrag på udlån) vedrørende funktionerne 8.32.20-8.32.27
- debetsiden (afdrag på optagne lån) vedrørende 8.55.63-8.55.79.

Der gives rådighedsbevillinger til

- debetsiden (udlån) og kreditsiden (lånoptagelse) vedrørende 8.55.63-8.55.79.

Forskydninger i de kortfristede tilgodehavender og den kortfristede gæld skal ikke indgå i budgettet, jf. tabellen nedenfor.

Tabel. Balanceforskydninger, som skal budgetlægges

	ØIM	KK
8.22.01-8.22.11 Likvide aktiver (herunder Kassen)		x
8.25.12-8.25.13 Tilgodehavender hos staten		
8.28.14-8.28.19 Kortfristede tilgodehavender i øvrigt		
8.32.20-8.32.27 Langfristede tilgodehavender	x	x
8.38.36-8.38.37 Aktiver vedrørende beløb til opkrævning eller udbetaling for andre		
8.42.40-8.42.44 Aktiver tilhørende fonds, legater m.v.		
8.45.45-8.45.47 Passiver tilhørende fonds, legater m.v.		
8.48.48-8.48.49 Passiver vedrørende beløb til opkrævning		
8.50.50 Kortfristet gæld til pengeinstitutter		
8.51.52 Kortfristet gæld til staten		
8.52.53-8.52-62 Kortfristet gæld i øvrigt		
8.55.63-8.55.79 Langfristet gæld	x	x

Ud over forskydninger i langfristede tilgodehavender og langfristet gæld under hovedkonto 8 er det kun funktionerne 8.22.01-8.22.11 (Forskydninger i likvide aktiver) der indgår i budgettet, idet kassen er modpost til det øvrige budget og dermed sikrer balance.

Budgettering

De finansposter, hvorom der gælder samme regler som drifts- eller anlægsbevillinger vil indgå i udvalgenes budgetrammer, som Økonomiforvaltningen sender til forvaltningerne. Det betyder, at der vil blive udsendt rammer for indskud i landsbyggefonden og deponering.

8.6. Mere retvisende vedtagne budgetter

I perioden 2012-2014 er der sket et fald i både antal og beløbsmæssigt omfang af bevillingsmæssige ændringer. De bevillingsmæssige ændringer mindsker gennemsigtigheden og sammenhængen mellem budgettet og regnskabet. For at understøtte målet om god og retvisende budgetlægning, vil der fortsat være fokus på omfanget af bevillingsmæssige ændringer, herunder i regi af arbejdet med nyt økonomisystem samt kontoplansarbejdet, hvor der ses på muligheden for tidligere udmelding og nedbrydning af budgetter.

Økonomiforvaltningen følger udviklingen i forbindelse med budgetlægning, regnskabsprognoser og de bevillingsmæssige ændringer.